Զ. ՏԱՐԻ 1633 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 16 ՄԱՐԳԱՑ 4381 — Հ. Տ. 22 ՅՈՒՆԻՍ 1889 — Ն. Տ. 4 ՅՈՒԼԻՍ 1889 — ՀԻՃՐ. 6 ԶԻԼԳԱՏԷ 1306 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԵՒ ԱՄԵՆ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ	համար	Տարեկան	գանձկան	արծաթ	160
»	»	Վեց ամսոյ	»	»	80
»	»	Երեք ամսոյ	»	»	40
Գաւառաց	»	Տարեկան	»	»	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
Օտար երկիրներէ	տարեկան	Ֆրանք			56
»	»	վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 22 ՅՈՒՆԻՍ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՔ Ի ՓԱՐԻԶ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԻՍԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԽԱՂԱՂԱՍԻՐԱՑ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Յունիս 29ին ի Փարիզ Քոնթինանթալ պանդոկին մէջ բացուեցաւ Խաղաղասիրաց Համաժողովը։ Ամենէն առաջ հասան անգլ. Խորհրդարանի անդամներէն իբր տասն անձինք, յետոյ իտալացի երեսփոխաններ և ծերակուտականներ, ընդ որս Պ. Ֆէրրաթի, երեսփոխան և տաղանդաւոր քանդակագործ, հեղինակ Ճիորտանօ Պրունոյի արձանին, որ վերջերս բացուեցաւ ի Հռոմ։

Սպանիացի ծերակուտական մը իւր ազգին ներկայացուցիչն էր։ Դանիոյ կողմէն ալ երեսփոխան մը կար։ Մեծամասնութիւնը ֆրանսացի էր։ Ծանօթ անուններէն հոն կ'երեւէին Պ. Պ. Ժիւլ Սիմոն, Տը Մարսէռ, Ժ. Մարթէն, Է. Փասի, Լ. Կիյօ, Տըլէօն Մօնթօ, Մարթէն Նատօ, Սիէկֆրիէտ, Լալանտ, Պարօտէ, Լը Ֆէվռ Փօնթալի, Ժ. Տէլմա և Ծերակոյտի և Երեսփոխանութեան ուրիշ անդամներ։

Պ. Ժիւլ Սիմոն, իբրեւ ամենէն տարէց անդամն, ի նախագահութիւն կոչուելով. սա հակիրճ բանախօսութեամբ բացաւ ժողովոյ նստաշրջանը.

«Բարեբաստ եմ սրահիս մէջ տեսնելով խաղաղութեան բարեկամաց վաւերական ներկայացուցիչներ։

«Մաս մը խաղաղասէրներ եկած են աստ։ Կը փափաքէի աւելի շատուոր տեսնել զիրենք, կամ մանաւանդ նախամեծար կը համարէի աւելի քիչուոր տեսնել, բայց դիւանագիտական պաշտօնական վեհաժողով մը, փոխանակ սոսկ կամաւորներէ բաղկացեալ ժողովոյ մը։ Ինչ որ օրինաւորապէս չենք կրնար ըլլալ, իբրեւ ներկայացուցիչ աշխարհի զանազան երկրաց՝ ընտրողաց կողմէ մեզ տրուած ամենամեծ ոյժը կրնանք գերազանցապէս գործածել։

«Սրտիս խորէն և յանուն ամեն խաղաղասէր Ֆրանսացւոց, բարի գալուստ կը մաղթեմ ամեն երկրաց ներկայացուցիչներուն։

«Գիտցէ՛ք, Տեա՛րք, մեր ժողովրդեան մեծամասնութիւնը խաղաղասէր է։ Թոյլ տուէք ուրեմն որ Ֆրանսացւոց հետ միաբանութեամբ շնորհաւորեմ այն երկրաց ներկայացուցիչներն որք տակաւին չեն կամիր պաշտօնական վեհաժողովոյ մը համար պատուիրակներ ղրկել առ մեզ։ Պէտք է որ զանազան ազգեր ներկայացեալ լինին ժողովոյս դիւանին մէջ, Խորհրդարանական Համաժողովոյս անդամոց կատարեալ և սիրալիր համամտութիւնը ցոյց տալու համար աշխարհի։»

Ժողովն ապա ձեռնարկեց վերջնական դիւանին ընտրութեան։

Նախագահ ընտրեցաւ Պ. Ֆրետերիք Փասի, երեսփոխան, անդամ ֆրանսական կաճառի, և երեւելի ներկայացուցիչ ֆրանսացի խաղաղասիրաց և ազատ-փոխանակութեան կուսակցաց։ Փոխ-նախագահ ընտրեցան Իտալիոյ Ծերակոյտին անդամ Պ. Ալֆիէրի, իտալացի երեսփոխան Պ. Մածոլինի, դանիացի երեսփոխան Պ. Ֆրետերիկ Պաժէր, և քարտուղար ընտրեցան Պ. Պարծ, անգլիացի երեսփոխան և ֆրանսացի երեսփոխան մը։

Պ. Ֆրետերիք Փասի 1888 հոկտ. 31ի միջազգային համաժողովէն ի վեր խաղաղասիրաց յանձնաժողովոյն բրած ձեռնարկները պատմեց, և զանազան զեկուցումներ բրաւ ժողովոյն։ Անգլիոյ Երեսփ. ժողովոյ երկու հարիւր երեսուն չորս անդամք և Լորտերու ժողովոյ երեսուն չորս անդամք գրաւորապէս հաւանութիւն յայտնած են այս խաղաղասիրական ձեռնարկութեան։ Միացեալ Նահանգաց Հանրապետութեան Փարիզի դեսպանը խոստացած է ներկայ լինել սոյն համաժողովոյ, ցոյց տալու համար թէ այս ձեռնարկութիւն ո՛րչափ համակրանք կ'ազդէ ամերիկեան կառավարութեան։ Ի Գերմանիա, Տքթ. Պիւհնէր հաւանութիւն ղրկած է յանուն աւելի քան երկու հարիւր ընկերութեանց, և գերմանացի ընկերվարական երեսփոխան հանրածանօթ Պ. Լիպքնէխթ անձնուէր աջակցութիւն խոստացած է։

Անգլիացի երեսփոխան Պ. Բրէմէր Մեծին Բրիտանիոյ երեւելի անձնաւորութեանց կողմէ գրուած նամակներու ծրար մը ներկայացուց ժողովոյն, և սպանիացի ծերակուտական Պ. Մարքօարթու յայտարարեց թէ սպանիացի ծերակուտականք և երեսփոխանք իրեն պաշտօն յանձնած են խաղաղասէր Համաժողովոյս մէջ իրենց կարծեաց և բաղձանաց թարգման լինել։

Ֆրանսացի երեսփոխան Պ. Սիէկֆրիէտ յայնժամ կարդաց հինգ առաջարկներ, կամ բանաձեւեր, որք Համաժողովոյն վիճաբանութեան նիւթը պիտի կազմեն։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ

Փեշթ, 30 յունիս. —Կը հեռագրուի առ Փեշթէր Լոյտ որ եթէ Գերմանիա նպաստէ դիւանագիտական գործողութեան մը՝ Ֆերտինանտ Իշխանի պաշտօնական ճանաչմանն համար, Ռուսիա պիտի չհաճի, և պիտի յայտարարէ թէ ինքզինք ո՛չ եւս կապուած կը զգայ Պերլինի Դաշնագրով։

—Պելկրատ, 30. —Աղեքսանդր թագաւոր, երէկ Քրակույեվածէ մեկնելով, աստ հասաւ։ Ճամբուն վրայ ամեն ուրեք ջերմագին համակրանօք ընդունուեցաւ։ Թագաւորին հետ եկան Փրոթիչ և Պելիմարքովիչ խնամակալք և մետրապոլիտ Միխայէլ։

—Աթէնք, 30. —Պերլինէ կը հեռագրուի թէ Վիլհէլմ կայսր և իւր եղբայր ծովակալ Հայնրիխ ստուար նաւախմբով մը աստ պիտի գան Յունաստանի գահաժառանգին ամուսնութեան ներկայ լինելու։

—Աթէնք, 30. —Օրէնսդէտ խորհրդականք սա վճիռը տուին թէ Կորնթոսի արքեպիսկոպոսին կողմէ Սինոդի երեք անդամոց դէմ ուղղեալ սիմոնականութեան կամ կաշառակերութեան ամբաստանութեան առթիւ տեղական եկեղեցական ժողով մը գումարելու կամ իւր կողմէ կարծիք մը յայտնելու բնաւ պարտաւոր չէ հելլէն կառավարութիւնը։

—Փարիզ, 30. —Ֆրանսական կառավարութիւնը պիտի պնդէ և հաճութիւն պիտի չտայ եգիպտական փոխառութեանց տոկոսին զեղչման, մինչեւ որ իւր պահանջած երաշխաւորութիւնք տրուին։

—Լոնտոն, 29. —Ծ'Արեւելեան-հարաւային Ափրիկէ Տէլակոայի անգլօ-ամերիկեան երկաթուղւոյն ընկերութիւնն հեռագիր մը ստացաւ այն կողմէ, ծանուցանող թէ Փորթուկէզք, (որք վերջին ժամանակներս կը հակառակէին այս երկաթուղւոյ շինութեան, պահանջելով որ Ընկերութիւնը Փորթուկալի կառավարութեան հպատակութեան ներքեւ դնէ ինքզինք,) գրաւած են երկաթուղին, փորթուկէզ ոստիկանապետն սպաննած է անգլիացի կառավարիչ մը, և կայարանապետն ալ ձերբակալուած է։ (—Անգլիոյ կառավարութիւնը կը խորհէր նաւախումբ մը ղրկել ի Տէլակոա, իւր հպատակաց իրաւունքները պաշտպանելու համար, և կ'ըսուէր նաեւ թէ Միաց. Նահանգներն եւս մարտանաւ մը պիտի ղրկեն։ Անգլիոյ մէջ բաւական յուզում պատճառեց Փորթուկալի կառավարութեան խրոխտ ընթացքը։ Բայց ինչպէս առջի օրն հեռագիրը ծանոյց, կ'երեւի թէ խնդիրն իրաւարարութեան պիտի ենթարկի։)

—Փարիզ, 29. —Երեսփ. ժողովն այսօր եւս, յուզեալ միջադէպէ մը ետքը, պարսաւի և առժամեայ վտարման դատապարտեց զՊ. Փօլ տը Քասանեաք՝ Նախատինք ընելուն համար դատական Նախարարին դէմ։

—Պրիւքսէլ, 30. —Պելժիոյ Լէոփոլտ թագաւորը, Պարսկաստանի Շահին հետ, այցելով Սէրէնի գործարանին, ի պատասխան պատուիրակութեան մը բանախօսութեան, ըսաւ. «Դուք ձեր շրջանակին մէջ կ'աշխատիք. ես ալ իմ շրջանակիս մէջ. ամեն աշխատաւորք մէկ ընտանիքի կը պատկանին, և պէտք է ձեռք տան իրարու։ Ըսէ՛ք ձեր ընկերներուն որ ես տոգորեալ եմ այս զգացմամբ. Ցտեսութիւն, սիրելի բարեկամներ»։ Թագաւորն իւր աջը կարկառեց աշխատաւորներէն ամեն մէկուն, և խնդրեց որ մտածեն իւր խօսքերուն վրայ, որք համաձայն են պելժիական առածին. «Միութիւնը զօրութիւն է»։

—Հռոմ, 30. —Պաշտօնական լրագիրը կը հրատարակէ պատժական նոր օրէնքն, որոյ ինչ ինչ տրամադրութեանց դէմ ի զուր բողոքած էր պապական իշխանութիւնն, և որ պիտի սկսի գործադրիլ 1890 յունուարէն։

—Լոնտոն, 30. —Միացեալ Նահանգները Ճափոնի կառավարութեան հետ կը բանակցին՝ Ճափոնի ներսերն ամերիկեան վաճառականութեան ազատութեան համար։

—Պրիւքսէլ, 30. — Այսօր Ազատականք ցոյց մ'ըրին, ի պատիւ իրենց կուսակցութեան զանազան խմբակներուն հաշտութեան, որոյ շնորհիւ վերջերս ընտրական յաղթութիւն մը տարին ի Պրիւսէլ կաթոլիկ կուսակցութեան վրայ։ 15,000 անձինք ներկայ էին հանդիսին։ Կատարեալ բարեկարգութիւն. երեկոյին հացկերոյթ 1,600 անձերու։

—Պ. Թրիքուփիսի վարչութիւնն ընդհանուր գոհունակութիւն կը պատճառէ Յունաստանի բոլոր բարեկամներուն։ Իւր նորագոյն յաջողութիւնն է Աթէնք-Լարիսայի երկաթուղւոյն շինութիւնը շահաւոր պայմաններով անգլիացի տան մը յանձնելը։ Գլխաւոր գծին քիլոմէթրն 140 հազար եւ ճիւղերուն քիլոմէթրն 90 հազար ֆր.ի պիտի շինուին։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍՔ Ի ՍԵՐՊԻԱ

ՔՈՍՕՎԱՅԻ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

Քրակույեվածի հանդիսից վրայ համառօտ տեղեկութիւն մը արդէն տուած ենք։

Սերպք այն օրն (15/27 յունիս, 500րդ տարեդարձ Քոսսովայի ճակատամարտին, յորում վերջ գտաւ նախկին սերպ պետութիւնն) ընդհանուր սուգ 'օր մը նկատեցին, և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեցին նոյն ճակատամարտին մէջ ինկածներուն համար։

Պելկրատի Մետրապոլիտ և Սերպիոյ գահերէց Միխայէլ արքեպիսկոպոս միջօրէէն երեք ժամ յառաջ պատարագն սկսաւ Սրբոյն Լազարի եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։ Աղեքսանդր թագաւոր, խնամակալք և նախարարք հասան քիչ ետքը։ Յաւարտ պատարագին, ներկայք դիմեցին ի գերեզմանատուն, ուր սեւ կերպասներով պատած տաղաւար մը ներքեւ առժամանակեայ խորան մը կազմուած էր։ Զսպելու համար բազմութիւնը, որ կը պաշարէր տաղաւարին շուրջն և ամեն բացուածք, վաշտ մը հետեւակ, գունդ մը հեծելազօրք և թնդանօթներ շարուած էին գերեզմանատան աջէն։ Քրակույեվածի հինգ հազար վեց հարիւր բնակիչներուն վրայ աւելցած էին աւելի կամ նուազ հեռաւոր վայրերէ եկած ութ հազար այցելուք։

Յետ հոգեհանգստեան, Միխայէլ մետրապոլիտ աւուր պատշաճի քարոզ մը խօսեցաւ, բնաբան առնլով Եսայեայ այն խօսքն որոյ իմաստը սա է. «Քոյ արեւդ այլ եւս մարը պիտի չմտանէ, ո՛չ ալ քոյ լուսինդ պիտի խաւարի. զի Տէրն ինք պիտի լինի քոյ մըշտապայծառ լոյսդ, և քոյ ցերեկուան օրերդ պիտի չվերջանան։» Արքեպիսկոպոսն ըսաւ թէ ժողովուրդներն ևս իրենց վիշտերը պէտք է կրեն անհատներու պէս, համակերպութեամբ, աստուածային կամաց հնազանդութեամբ, և ամեն արկածներէ, ամեն վիշտերէ դասեր առնլու բարեպաշտական հաստատ առաջադրութեամբ։ Պէտք չէ դանդատիլ, և պէտք չէ տարակուսիլ Աստուծոյ գթութեան վրայ։ Ինք վարձատրութիւն խոստացած չէ ծոյլերուն և կամակորներուն։ Իւր օրհնութիւնք անոնց համար են որք կ'աշխատին և կ'աղօթեն։ Թո՛ղ մարդիկ ցանեն սիրով և Աստուած կը ղրկէ հունձքն։ Արքեպիսկոպոսն ապա հակիրճ իմն պատմելով Քոսսովայի դէպքն, յորդոր կարդաց սերպ ժողովրդեան՝ միաբանութեամբ և սիրով համախմբուելու տիրող արքայական գերդաստանին շուրջ։

Դիտուեցաւ որ Մետրապոլիտն Աղեքսանդր թագաւորին անունը չյիշեց։ Բայց յաւարտ արարողութեան համբուրեց պատանի թագաւորին, որ ինքն ալ Մետրապոլիտին աջն համբուրեց։ Թագաւորն ապա իւր ձեռօք գամեց գեղեցիկ դրօշ մը ձողին վրայ, և յանձնեց երաժշտական ընկերութեան մը ներկայացուցչաց։

Յետ կրօնային արարողութեանց, թագաւորը, նախարարք և զօրավարք եկեղեցւոյ պատշգամին վրայ ելան, ուստից դիտեցին զօրաց անցքն, որոց բարեկարգ շարժմունքը ձեռնհասից գնահատութեան արժանացան։ Զօրաց և երաժշտաց ընկերակցութիւնք եւս թափօրով անցան, եռանդագին Ժիվիօ՜ (կեցցէ)ներ արձակելով ի պատիւ պատանի թագաւորին։

Սերպ լրագիրք երախտագիտութեամբ կը խօսին այս առթիւ օսմ. կառավարութեան ընթացքին վրայ, որ իւր ազատական հիւրասիրութեամբ թոյլ տուած է որ այս կրօնական հանդիսից համար մեծ քանակութեամբ ծաղիկներ ժողուին Քոսսովայի դաշտին և Քրակույեվածէ տարուին, մինչ աւստրիական կառավարութիւնը շատ խիստ վարուած է իւր այն հպատակաց հետ որք այն կրօնային հանդիսից մասնակցիլ կը փափաքէին։

Հետեւեալ օրն, յունիս 28, մեծ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ ի Քրակույեվածէ հաստատուելիք վառօդարանի մը հիմնաքարին զետեղումը։ Մինչ նախընթաց օրը բոլոր Սերպիա սուգ բռնած էր, յունիս 28 ի օրն ալ ուրախութեան օր մ'եղաւ։ Նոյն տեղն ուր գործարանը պիտի շինուի, երկու տաղաւարներ կանգնած էին։ Միոյն մէջ Մետրապոլիտ Միխայէլ պատարագեց՝ բազմաթիւ վարդապետաց և քահանայից ընկերակցութեամբ։ Միւս տաղաւարին մէջ էր զետեղելի հիմնաքարն։ Յետ մետրապոլիտական օրհնութեան, Աղեքսանդր թագաւորն ինք կնքեց հիմնաքարին մէջ այն դրամները, շքադրամներն և մագաղաթեայ արձանագրութիւնը զորս չէնքին հիմը դնել որոշուած էր։ Երեկոյին մեծ հացկերոյթ և ժողովրդային խրախճանութիւնք։

Պ. Ռիսթիչ Պելկրատ մնաց, ֆիզիքական կամ դիւանագիտական պատճառներով։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Աւստրիոյ կայսեր թոյլտուութեամբ, խումբ մը պուլկար սպայք պիտի մտնեն Վիեննայի Զինուորական Ակադեմիան, և Աւստրիոյ պիտի ծառայեն իբրեւ սպայակոյտի սպաներ և բանակին պարենաւորման վարչութեան մէջ։ Ֆերտինանտ իշխանին կառավարութիւնը ջերմագին երախտագիտութիւն յայտնեց Աւստրիոյ կայսեր այս նոր որոշման համար։ Աւստրիոյ կառավարութիւնը բարեկամ պետութեանց միայն թոյլ կուտայ իրենց սպաները ղրկել Վիեննայի Ակադեմիայն։ Ուրեմն Ռուսիոյ դիւրազգածութիւններն յարգելու պարտաւորութեան այժմ չափազանց նշանակութիւն մը չի տրուիր Վիեննայի մէջ։

— Ի Սոֆիա ջերմ գոհունակութիւն կ'արտայայտուի պուլկարական փոխառութեան ի Լոնտոն յաջողմանն համար։ Առաջ վեց միլիոն որոշուած էր գումարը, բայց յետոյ տասն միլիոնի բարձրացաւ, որոյ երեք միլիոնը վճարելի օգոստ. ամսուն, երեք միլիոնն սեպտ.ին և մնացեալն յառաջիկայ տարւոյ սկիզբը։ Սոյն սեղանաւորական յաջողութիւն ապացոյց մը կը նկատուի թէ Պուլկարիոյ մէջ գործոց տակաւ հաստատ և կանոնաւոր վիճակ ստանալը վստահութիւն կ'ազդէ օտարաց։

—Քալնոքի կոմսին Արեւելեան գործոց վրայ ծանօթ յայտարարութիւնք նպաստաւոր տպաւորութիւն ըրին Վիեննայի մամլոյն և Սակարանին վրայ, ուր վերջին աւուրց պատճառած տագնապները ցրուեցան։

—Ֆրանձ Եոզէֆ կայսր Իշլ գնաց, և Պատուիրակութեանց նստաշրջանին դէպի վերջը կը վերադառնայ Վիեննա։

ՈՍԿԵԴՐԱՄ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ

Պրուսելէ կը հեռագրուի առ Թայմզ, յունիս 29.

Մեծ քանակութեամբ ոսկեդրամ, Հարաւային Ամերիկայէն գալով, կ'անցնի Անվերսէ, անմիջապէս Ռուսիա և Աւստրիա ղրկուելու համար։ Նմանօրինակ դէպք մը դիտուեցաւ յԱնվերս՝ ֆրանքօ-գերման պատերազմին հրատարակուելէն քիչ յառաջ։

Ֆիլատելֆիայէ եւս կը հեռագրուի թէ նոյն օրն 800,000 ոսկի տոլար շոգենաւ դրուած է Փարիզ ղրկուելու համար, և թէ նոյն օրը վերջացող եօթնեկին մէջ ուղղակի Փարիզ ղրկուած է 2,580,000 ոսկի տոլար։ (Հինգ տոլար մէկ անգլ. ոսկւոյ հաւասար է։

Ի ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզի քաղաքային խորհուրդն յունիս 29ին 65 միլիոն ֆր.ի փոխառութիւն մ'եւս հանեց ի հրապարակ,

---

— (16) —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՕԳԴԱՎ ՓԵՅԵԷ

ԱՆԴԱՄ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պ. տը Ռիաս կ'սպասէր որ ամբոխը ցանցառի, ինքն ալ մօտենալու համար, երբ տեսաւ որ մանկամարդ դերասանուհւոյն նայուածքն յանկարծ իր վրայ յառեցաւ, և նորա դիմագծերը լուրջ արտայայտութիւն մը զգեցան յայլակարծուց։ Օրիորդ Սիլվիա վայրկեան մը համր ու անշարժ մնաց. յետոյ, զինքը շրջապատող բազմութիւնը ճեղքելով, եկաւ իր ձեռնոցին ծայրը դրաւ Լիոնէլի թեւին վրայ։

—Դո՞ւք էք, ըսաւ նմա։

—Զիս ճանչնալու պատի՞ւը կ'ընէք ինձ, օրիորդ, հարցուց Լիոնէլ՝ զսպելով իր սաստիկ զարմացումը։

—Բնականաբար, ըսաւ դերասանուհին խնդալով, գոգցես պատասխանելով ներքին մտածման մը։

Յետոյ, վերստին լուրջ երեւոյթ մը առնլով և չեշտակի նայելով նմա իր ներկուած խոշոր աչուըներով.

—Դո՞ւք էք, կրկնեց երկար հառաչանքով մը. է՛հ, խոստովանելու է թէ կենաց մէջ լա՛ւ վայրկեաններ կան։

Եւ, դադարէ մը յետոյ, յարեց.

—Բան մը չէք հասկնար, այնպէս չէ՞։

—Աստուած իմ, օրիորդ, ներողութիւն կը խնդրեմ... բայց արդեօք չէ՞ք սխալիր, ուրիշ մը չէ՞ք կարծեր զիս։

—Ո՛հ, չէ՛, պարոն տը Ռիաս, չէ՛, կը հաւաստեմ ձեզ, յարեց օրիորդ Սիլվիա ձայնի անհուն քաղցրութեամբ. բայց անկեղծութեամբ ըսէք, ի՞նչպէս կը գտնէք զիս։

—Շատ գեղեցիկ։

Դերասանուհին անհամբերութեան շարժում մը ունեցաւ։

—Այո՛, ըսաւ. բայց տաղանդ ունի՞մ։

—Շա՛տ. քիչ մը առաջ բոլորովին յուզեցիք զիս... Մեծ արուեստագէտ մըն էք դուք։

—Է՛հ լաւ, ըսաւ զուարթութեամբ, կը կրկնեմ թէ լա՛ւ վայրկեաններ կան կենաց մէջ։ Կրկի՛ն տեսութիւն, պարոն։

—Բայց վերջապէս, օրիորդ, ըսաւ Լիոնէլ, չէք կրնար այսպէս թողուլ զիս... Մեր մէջտեղը խորհուրդ մը կայ, հանելուկ մը... չեմ գիտեր ինչ... չե՞մ կրնար արդեօք այդ հանելուկին լուծումն իմանալ։

—Օգտակարութիւն մը ունի՞ այդ, ըսաւ օրիորդ Սիլվիա մէկ կողմ ծռելով իր սիրուն գլուխը։

—Շատ հաճելի պիտի ըլլայ ինձ։

—Չեմ գիտեր... կ'երեւի որ ամուսնացած էք։

Պ. տը Ռիաս թեթեւ իմն խոնարհեցաւ լռութեամբ։

—Հոգ չէ, ըսաւ, դուք ամուսնացած էք, ես ա՛լ պառաւեր եմ (քսանեւութ տարեկան էր), ուստի կրնանք այս երիտասարդութեան պատմութեան վրայ խօսիլ իբր պարզ տղայութեան մը վրայ, և իրօք ատկից տարբեր բան մը չէ։ Ուստի, քովս նստեցէք։

Իրեն քովը նստեցուց մեկուսի անկիւն մը, պարտիզի նստարանի մը վրայ։

—Պարոն տը Ռիաս, ըսաւ յայնժամ, կը յիշէ՞ք ասկից տարի մը առաջ ճիշդ այս կողմանոցներուն մէջ հանդիպած ըլլալ աննշան աղջկան մը որ յայնժամ պարզապէս Ժաննի կը կոչուէր։

—Կատարելապէս կը յիշեմ։

—Անկատարելապէս աւելի ճիշդ պիտի ըլլար, կարծեմ. բայց հոգ չէ... Այն ատեն ո՛չ դէմք ունէի ո՛չ տաղանդ. բայց շատ գորովալի, շատ եռանդոտ, շատ փառասէր սիրտ մը ունէի։ Յաճախ հոս կուգայի սիրաբանելու համար մեծ ընկերուհիներուս հետ, և ինձ կ'երեւայիք... ի՞նչպէս ըսեմ... ոչ թէ շատ գեղեցիկ, բայց շատ լաւ... գերազանցապէս վայելուչ մարդ մը... Բարեբաղդաբար մատ մը ճերմակ կայ այտերուս վրայ... կարմրիլս չէք տեսներ... Չէի համարձակեր սիրել զձեզ... Ո՛հ, չէ՛, Տէ՛ր Աստուած... Բայց կը համարձակէի սքանչանալ ձեր վրայ... Ես բան մը չէի. սակայն ինձ այնպէս կուգար որ եթէ բարութեան եւ համակրութեան խօսք մը ուղղէիք ինձ, առիւծի քաջասրտութիւն մը պիտի առնէի, եւ բան մը պիտի ըլլայի։ Իրիկուն մը փորձեցի ձեր ուշադրութիւնն հրաւիրել իմ վրաս, եւ երբ քովէս կ'անցնէիք երթալու ձեր մեծարանքները մատուցանելու համար ամէնէն մեծ ընկերուհւոյս, —զոր ի սրտէ կ'ատէի, չմոռնամ ըսելու... խե՛ղճ պառաւական կին, այժմ կը ներեմ իրեն... ձեր ոտից առջեւ ձգեցի ծաղկեփունջէս ծաղիկ մը, սպիտակ եղրեւանիի կոճ մը, կը յիշեմ... խօսակցութիւն մը յառաջ բերելու նպատակաւ, կը հասկնաք... Դուք հանդարտօրէն ձեր կրունկը դրիք եղրեւանիիս վրայ, եւ նշմարելով իմ ողորմելի խեղճ դէմքս, հասկցաք թէ վշտացուցած էիք զիս. «Ներողութիւն, սիրելի պզտիկս» ըսիք եւ անցաք, ձեր տարփանաց երթալով... Ե՛ս, եկայ պահուըտիլ ճիշդ այս անկիւնը ուր նստած ենք հիմա, եւ սկսայ յորդառատ արտասուել...

Օրիորդ Սիլվիա իր պատմութեան այս կէտին հասած էր, երբ տնօրէն մը եկաւ յարգանօք իմացնել նմա թէ ժամանակն եկած էր թատերաբեմէն ներս մտնելու։

—Ա՛հ, Աստուած իմ, ըսաւ ընդոստ ոտք ելնելով, պիտի մոռնայի...

Փութկոտ ձեռքով ժողվեց շրջազգեստը, կրունկի հարուածով մը ետ մղեց շրջազգեստին տուտը, դէմքը շտկեց, և շունչ առնլով նման ազնուազգի նժոյգի մը որ կը պատրաստուի արշաւել, դէպի թատերաբեմ խոյացաւ։—Արարուածի մը վերջն էր. շատ կարճ, բայց շատ ողբերգական դեր մը կը կատարէր անդ։ Լիոնէլ սարտամօրէն իմացաւ նորա երաժշտական ձայնն որ կը հնչէր այնպիսի լռութեան մը մէջ զի կարծես թէ սրահն ողջոյն պարապ էր. յետոյ սրտաճմլիկ աղաղակ մը, որուն պատասխանեցին երկարատեւ ծափահարութիւնք եւ մոլեգին կոչեր։ Մանկամարդ դերասանուհին, երկու երեք անգամ երեւալէ յետոյ այդ բորբոքեալ հասարակութեան առջեւ, տատանոտ եւ շնչասպառ, շրթունքները կիսաբաց, աչերն հրուտ, բռնեց Լիոնէլի ձեռները։

—Ձեզ կը պարտիմ այս ամէնն, ըսաւ։

Յետոյ, անոր մօտ նստարանին վրայ իյնալով.

—Ո՞ւր թողուցի պատմութեանս թելը. Մնաց որ, պէտք է կարճ կապեմ, որովհետեւ շրջազգեստս կը փոխեմ միջնարարի միջոցին...—Ուրեմն, երկու բառով, մորմոքեալ և թախծալից մեկնեցայ ի Ռուսիա, երդում ընելով կա՛մ իմ փոքրիկ մարմինս հոն թաղուած թողուլ ձիւներուն ներքեւ, կա՛մ տաղանդով վերադառնալ։ Եւ կը տեսնէք թէ ի՜նչպէս զարմանալի է այս, և թէ այդ մանկական երազներն ի՛նչ յամառ են։ Մեծ ուրախութիւններ ունեցայ հոն, հոս ալ վերադարձէս ի վեր մեծ հրճուանքներ զգացի... որովհետեւ կատարեալ ընդունելութիւն մը կ'ընեն ինծի... և սակայն այն ատեն միայն իրապէս երջանիկ եղայ երբ քիչ առաջ զձեզ տեսայ... Այն ատեն, այո, գոհ եղայ... ամէն բան կատարեալ էր։ Հիմակ, կը փախչիմ։

Ոտք ելաւ և ձեռքը կարկառեց նմա.

—Նորէն պիտի տեսնե՞մ զձեզ։

—Իրաւ որ չեմ գիտեր, ըսաւ Լիոնէլ։ Երկուքս ալ դիւթական ժամ մը անցուցինք միասին։ Չէ՞ք խորհիր թէ նիւթական կեանքին վերաբերութիւն ունեցող բան մը ջնջէ այս հմայքը։

—Կարելի է, ըսաւ շատ անուշութեամբ։ Ինչպէս որ կ'ուզէք։

Եւ նրբանցքի մը մէջ աներեւոյթ եղաւ։

Պ. տը Ռիաս դուրս ելաւ թատրոնէն և իր ապարանքին ճամբան բռնեց, մտաւորական սաստիկ յուզման մը մատնուած, Բնաւին անզգայ չէր իրեն ներկայացող այս պատահարին հրապոյրներուն։ Օրինաւոր և առտնին երջանկութեան իր յոյսերը լոկ դառն յիշատակներ էին այժմ։ Ի՞նչպէս չընդունէր այդ հաճոյական զարտուղութիւնն որ կուգար խլել զինքն իր ընտանեկան ամայի և վհատեցուցիչ յարկէն։ Եւ սակայն կը վարանէր։ Կը հասկնար թէ այդ բարոյական թուլութիւնը կրնար վճռական ըլլալ իր կեանքին մէջ։ Այդ փորձութեան տեղի տալը՝ ինք իր ձեռքով իր նաւաբեկութիւնը պատճառել եւ զայն անդարմանելի ընել էր. որովհետեւ վերջապէս ինք ինչ որ յուսացած էր ամուսնութենէն, լոկ երջանկութիւնը չէր այլ եւ իր անձին յարգանքը, իր կենաց պատշաճութիւնը, իր արբուն հասակին արժանապատուութիւնը։ Քանզի երջանկութիւնը կը պակսէր իրեն, պէ՞տք էր որ մնացեալ ամէն բաներն ալ ոտն կոխէր։ Պիտի թողո՞ւր որ երիտասարդութեան կրքերը վերստին տիրապետէին իր վրայ այդ տարիքին մէջ, եւ տակաւ առ տակաւ անառակ ամուսնոյ խառնակեցութեան եւ ծերունւոյ պղերգութեանց փոխուէին։

(Շարունակելի)

400 ֆրանքնոց Թուղթն 380 ֆր․ է․

—Կոմս Ռոզէլլի տը Լոռկ, 85ամեայ ֆրանսացի աշխարհական մը, «Ջատագով» կարգուեցաւ Կոլոմպոսի սրբացումը պահանջելու համար Պապէն, քանի մը զոր 850 եպիսկոպոսներ համաքրով խնդրած են Պապէն․ Այսպիսի պարագայից մէջ ջատագովին աշխարհական լինելն յոյժ հազուադէպ է, բայց այս կոմս շատ տարիներ զոհած էր այս «դատին» յաղթման․ Ամերիկայի գտիչին ի նպաստ և ընդդէմ փաստաբանութիւնք լսուելէ յետոյ, եթէ Պապն համոզուի Կոմս Ռոզէլլիի փաստերուն, երանելեաց կարգը պիտի անցունէ զԿոլոմպոս․

ՌՈՒՍԻԱ Ի ԿԵԴՐ․ ԱՍԻԱ

Փեթերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ Լիվրփուլի ռուս ընդհանուր հիւպատոս Պ․ Լեսար իւր կառավարութենէն հրաման ընդունած է անմիջապէս Թուրքաստան երթալու․ Պ․ Լեսար շատ կարեւոր դեր մ՚ունեցաւ ռուսաֆղան սահմանագիծ յանձնախմբի գործողութեանց մէջ․ զի քաջ կը ճանչէ Կեդր․ Ասիոյ աշխարհագրական, ցեղագրական և այլ հանգամանքները, և որովհետեւ ռուս կառավարութիւնը կը խորհի եւ առաւել տարածել և յառաջ տանիլ Կեդր․ Ասիոյ ռազմական երկաթուղեաց գիծը, Պ․ Լեսար կ՚երեւի թէ այս գործին աջակցիլ կը կոչուի․

ՀՈԼԼԱՆՏԱ

Հոլանտիոյ Թագաւորը նորէն այնչափ տկարացաւ որ չի կրնար կանոնաւորապէս պարապիլ տէրութեան գործոց տնօրինութեան․ Բայց Նասաուի դուքսն, որ իբրեւ խնամակալ Լիւքսեմպուրկ գնաց և քիչ օրէն ետ դառնալ հարկադրեցաւ Հոլլանտիոյ Թագաւորին կարծեցեալ ապաքինութեամբ, այժմ չուզեր վերստանձնել նոյն պաշտօն՝ չկրնալով իւր սրտնեղութիւնն սքօղել, և եթէ պէտք լինի խնամակալութեան, իւր գահաժառանգ որդին պիտի երթայ եղեր ի Լիւքսեմպուրկ իբրեւ խնամակալ, և յետ մահուան Հոլլանտիոյ Թագաւորին՝ իբրեւ իշխան և վեհապետ Լիւքսեմպուրկի․

ԽՐՈՒԱԹԻԱ

Ակրամի սլաւական Ակադեմիան յունիս 27ին մասնաւոր նիստ մ՚ըրաւ, համակրանք արտայայտելու համար Քուսովայի հանդիսութեանց առթիւ որք նոյն օր տեղի կ՚ունենային ի Քրուշեյվաձ․ Սլաւասէր եպիսկոպոս Ստրոսմայերի շատ մը հետեւողք ներկայ էին նիստին․

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՇԸԳԵԱՆ ԿՏԱԿ

Աշըգեան հանգուցեալ Յակոբ էֆէնտիի կտակի խնդրոյն համար կարգեալ Յանձնաժողովը որոշած է Եգիպտոս ուղարկել, իբր պատուիրակ Պատրիարքարանի, Մեծ․ Յարութիւն էֆ․ Մերեմ-Գուլի, բանակցելու համար Յակոբ էֆէնտիի ժառանգորդ Վսեմ․ Պօղոս պէյ Աշըգեանի հետ․

Իւր այս պաշտօնին համար Մերեմ-Գուլի էֆէնտի Պատրիարքարանի սընտուկէն պիտի ստանայ կանխիկ 250 ոսկի—որու մէկ մասն արդէն տրուած է․—Իսկ յետ կարգադրութեան խնդրոյն պիտի ստանայ 600 ոսկի․

Մերեմ-Գուլի Յարութիւն էֆ․ մի քանի օրէն կը մեկնի յԵգիպտոս․

Էջմիածնայ Սինոդի անդամ Գեր․ Գրիգորիս եպիսկոպոս Աղուանեանց իր խնդրանաց վրայ արձակուելով իր պաշտօնէն, Վեհ․ Կաթողիկոսին հրամանաւ Պարսկաստան Ս․ Թադէոս առաքելոյ վանքին վանահայր անուանուեր է․

Յունիս 4 ին Երեւանի Հայ հասարակութիւնը փառաւոր հանդէսով տօներ է Երեւանի Թեմական վարժարանին յիսնամեայ յոբելեանը․

Գնալը կղզւոյ Թաղական Խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ յառաջիկայ կիւրակէ գիւղին Ս․ Եկեղեցւոյն տօնախմբութեան առթիւ Տ․ Մելքիսեդեկ Սրբազան հանդերձեալ է Ս․ Պատարագ մատուցանել և քարոզ խօսիլ կղզւոյն եկեղեցւոյն մէջ․

Կը լսենք թէ Պ․ Շահլամեանց, ըստ խնդրանաց կղզւոյն երեւելեաց, պիտի մասնակցի Պատարագի արարողութեանց․

Յառաջիկայ կիւրակէ օրը (25 յունիս) գիւղիս Ս․ Եկեղեցւոյ դպրաց դասու հաստատութեան տարեդարձը լինելով, Գերապատիւ Տ․ Վահրամ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Մանկունի հանդերձեալ է հանդիսաւոր Ս․ Պատարագ մատուցանել վեՐԱՓԵՐՄԱՆ մեծահանդէս արարողութեամբ․

Զայս ի գիտութիւն պաշտօնասէր ժողովրդեան հաղորդելով,

Մնամք ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ Ս․ Աստուածածին Եկեղեցւոյ Օրթագիւղի

Ատենադպիր — Ատենապետ

Զ․ ԽՈՒՍՈՒՓԵԱՆ — Մ․ ՃԱՆԸՄԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Սիւրբէի Հիւմայունի նուիրական կառաւանին ամինաբերը վախճանած լինելով, անոր տեղ կարգուեցաւ Կայս․ Պալատան դռնապաններէն Հաճի Օսման աղա․

Բ․ Կարգի Օսմանիյէ Պատուանշան տրուեցաւ Վանայ Րէտիֆ զօրաց հրամանատար կարգեալ Լիվա Ահմէտ Համտի փաշային, որ երէկ մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ, Տրապիզոնի ճամբով իւր պաշտօնավայրն երթալու համար․

ՀԱՅՑ ՎԱՆԱՅ ՆԱՀԱՆԳԻՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ ԿԱՒԱՇԻ ՀԱՅՈՑ ԱՌ ԲԱՐՁՐ․ ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍՆ

Այս առտու Թուրք լրագրաց մէջ կը տեսնենք հետեւեալ հեռագիրը, զոր Վանայ հարաւակողմն ի Կաւաշ բնակեալ Հայք ուղղած են առ Բարձր․ Մեծ-Եպարքոսն․

«Բարձրեալն Աստուած մեր Օգոստափառ Վեհապետին անսասան պահէ իւր փառաց Գահուն վրայ․

«Ն․ Կ․ Վեհափառութեան բարձր հովանւոյն ներքեւ, նախանդիխս կուսակալ Վսեմ․ Խալիլ պէյին գովելի ջանից արդիւնքը կը վայելենք, և երբեք տարիէ հետէ այնպիսի ապահովութեան և հանգստութեան մէջ կ՚ապրինք որոյ նմանը ցայս վայր տեսնուած չէր․ Հետեւապէս, Տէրութեան ուրիշ հպատակներուն հետ հաւատարիմ Հայ Ազգն ևս այս բարերարութեան համար երախտապարտ է․

«Այն զրոյց թէ Թիմուր օղլուներէն Թահիր փաշայի սպասաւորք Մուրատ և Հուն (՞) անուն երկու անձինք հեռագիր մը յօրիներ և դանդատեր են թէ Քուրդք հայ ընտանիքներ կ՚առեւանգեն, և զանազան բռնութիւններ ի գործ կը դնեն,—այս զրոյց սուտմութեան մէջ խորտակուղեց հաւատարիմ Հայ Ազգը․

«Ընդ հովանեաւ Ն․ Կ․ Վեհափառութեան, Քրդաց հետ մեր ամէն յարաբերութիւնք հաւասարութեան հիման վրայ տեղի կ՚ունենան․ Ամենափոքր անիրաւութիւն մը լսելուն պէս, պէտք եղած անօրինութիւնն ի գործ կը դնէ Վսեմ․ կուսակալն, որոյ անշուշտ հսկողութեան շնորհիւ նահանգիս մէջ ո՛չ ոք կը համարձակի բռնութիւն գործել․ Հետեւապէս, յիշեալ դանդատք յատուկ դիտմամբ մը յերիւրուած զրպարտութիւններ են և ո՛չ այլ ինչ․

«Վսեմ․ կուսակալին յատուկ ջանից շնորհիւ կատարեալ բարօրութիւն վայելելով, համայնող կ՚աղօթենք մեր Օգոստափառ Վեհապետին արեւշատութեան համար, որուն ի հաստատութիւն կ՚ուղարկենք այս հանրագիրը․»

(Ստորագրութիւնք)

Եկեղեցականաց դասէն․— Մոկաց գաւառակի առաջնորդ Տ․ Մարտիրոս, Մոկսի վարդապետք և քահանայք Տ․ Յակոբ, Տ․ Կարապետ, միւս Տ․ Յակոբ Տ․ Մինաս, Տ․ Դաւիթ․

Աշխարհական երեւելեաց դասէն․— Մարտիրոս, Մանուկ, Գրիգոր, Սահակ, Զաքար, Խաչիկ, Պօյաճեան, Տէրմօ, Վարդան, Սրուխ, Դաւիթ, Պարուհ, Յովհաննէս․

Մոխրաբերդ Ներսէս, Տիգրան, Յակոբ, Գալուստ, Աւետիս, Զաքար, Յակոբ, Ղազար․

Հաւտրակ ժողովրդէն․—Գրիգոր, Մուրատ, Հարոեան․

Ի ԿԱՅՍ․ ՊԱԼԱՏ

Ամերիկեան դեսպան Պ․ Սալոմն Հիրշ երէկ Կայս․ Պալատն երթալով, Վեհ․ Սուլթանին ներկայացաւ և իւր դեսպանական վկայագիրը մատոյց սովորական արարողութեամբ․ Թարգմանի պաշտօնը կատարեց արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշա․ Յետ ունկնդրութեան, դեսպանը Բ․ Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին հետ, որ նոյն միջոցին վերադարձած էր ի Բ․ Դուռն․

ԹԱՍՖԻՅԷ

Նախընթաց օր, հրապարակին վրայ մեծաքանակ գնուեցաւ այս արժէթուղթն, որ 9․50 ի սկսելով, 11․50ի հասաւ․ Մինչեւ ցարդ այդ գործողութիւնք Պորսայէն դուրս կ՚ըլլային, բայց այժմ Պորսային մէջ տեղի կ՚ունենան․

Մինչեւ 1299 տարին, Պետութիւնն այդ Թուղթը կ՚ընդունէր ի վճարումն արքունի գանձուն պարտք մնացած գումարներուն․ բայց որովհետեւ դեռ շատ պարտք կը մնայ, կառավարութիւնը Թասֆիյէի ընդունելութեան պայմանաժամն երկարաձգեց մինչեւ 1304․

Արդ, ըստ որում դատաւորք մեծ գումարներ կը պարտին, անշուշտ կ՚օգտուին այս տնօրինութենէն՝ Թասֆիյէի մեծաքանակ գնումներ ընելու համար․ Այս պատճառաւ է զի այնչափ կը փնտռուի այս արժէթուղթ, որ կրնայ առաջուան պէս բարձրանալ մինչեւ 22ի և 25ի խոլ․

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Պարսից դեսպան Միրզա Մոհսին խան և Պարսկաստանի Նախարարապետ Միրզա Ալի խան (Էմին-ուս-սուլթան) այսօր Մարբէնպատ կ՚երթան Եւրոպեան կառախումբով և այսպէս Բարիզ պիտի երթան ընդ առաջ Պարսից Շահին․

Ն․ Վսեմութիւնք նախընթաց օր Բ․ Դուռը գնացին և հրաժեշտ առին Մեծ-Եպարքոսէն և արտաքին գործոց նախարարէն․

ԹՈՒՐՔԵՒՌՈՒՍ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՍԱԿԱԳԻՆՔ

Թուրքեւռուս մաքսային սակագնոց համար բանակցութիւնք ընդհուպ պիտի սկսին․ Այս նպատակաւ արդէն Պոլիս հասած է Ռուսիոյ ելեմտից նախարարութեան պաշտօնեայ Պ․ Թէմիրիազէվ, և ընդհանուր հիւպատոս Պ․ Լակովլեւի հետ, աշխատութեանց պիտի վերսկսի օսմանեան պատուիրակաց հետ․

ՕՍՄ․ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Օսմ․ Կայսերական Պանքայի բաժնետիրաց ընդհանուր ժողովոյն մէջ, Նախագահ Պ․ Թ․ Պրիւս ըստ սովորութեան հետեւեալ բացատրութիւնները տուեր է բաժնետիրաց ներկայացուցեալ տեղեկագրին վրայ, որուն թարգմանութիւնն հրատարակեցինք երէկ․

«1888 տարին նշանակելի փոփոխութիւն մը չըրաւ Ընկերութեան կացութեան մէջ․ Առեւտրական տագնապն այնչափ սաստիկ էր օսմանեան բովանդակ կայսրութեան մէջ որչափ 1887 ին, դուցէ իսկ աւելի, բայց 1889 ի առաջին ամիսները թեթեւ բարւոքում մ՚ ցոյց կուտան․

«Ատեն մը շատ բան սպասուեցաւ սերբեան երկաթուղեաց և եւրոպեան գծերուն միացման ի գլուխ ելնելէն․ այդ յոյսերը մինչեւ հիմա շատ թեթեւ կերպով իրագործուած են․

«Այսպէս, Պանքային գործառնութիւնք առաջուան ընթացքն ունեցան․ Նշանակելի է թէ դրամագլխոյ աճման փոխանցումները զորս Պանքան կատարեց յեւրոպա թէ՛ Հանրային պարտուց հաշւոյն և թէ՛ ուրիշ գործոց համար, չկրցան փոխանակութեան նոյն նպաստաւոր պայմաններով կատարուիլ որպէս յառաջագոյն․

«Ի փոխարէն այսմ, Բէժիին կացութիւնն, ուր Պանքան մեծ շահ ունի, զգալապէս բարւոքեցաւ․

«Երկու իրողութիւնք կը հաստատեն ի Կ․ Պոլիս հասարակութեան վստահութիւնն Ընկերութեան նկատմամբ,—աւանդից յարաճուն յաւելումն և շրջաբերութեան հանուած տոմսերուն վարկը․ Խոհեմութեան պատճառներ արգիլած են սակայն մեծապէս աճեցնել այս տոմսերուն ի հրապարակ հանումը, ի Թուրքիա շրջաբերութեան վիճակին պատճառաւ․

«Փօրթ-Աոխան բացուեցաւ 1888 ին, արտօնութեամբ ախկան երկաթուղւոյ մը առ Տէօյ Պանք, որ անմիջապէս սկսաւ աշխատութեանց․

«Կառավարութեան հետ Պանքային յարաբերութիւնք կրնային լաւագոյն ըլլալ․

«Երեք տարի առաջ, Նոր կարգադրութիւն մը կնքած էինք կառավարութեան հետ․ Նախադրոյն պայմանադրութեանց համեմատ, Պանքան պարտաւոր էր Բ․ Դրան տրամադրութեան ներքեւ դնել երեք միլիոն Օսմ․ ոսկի, և իրաւունք ունէր ո՛չ միայն այդ գումարին տոկոսին, այլ և մատուցուած ուրիշ ծառայութեանց համար ալ ինչ ինչ միջնորդչէքներու․ Պատերազմի և անկից յառաջ եկած պարագայներն յապաղեցուցած ըլլալով այս վճարումները, մեծաքանակ յետնորդ գոյացած էր․

«Պանքան ի վճարումն այդ յետնորդին, որ Արքունի գանձուն վրայ նորանոր պահանջքներով ստուարացեալ էր, ընդունեց գումար մը պարտամուրհակներով որք նկատուեցան իբր փոխանակելի արժէթուղթք, և Պանքան այս կարգադրութեան համար զիջաւ մեծ զոհողութիւն մը ընելու իր պահանջքին անտոկոսական գումարին վրայ․

«Կարգադրութեան մէջ չէին ինչ ինչ միջնորդչէքներ զորս կառավարութիւնն յանձն առաւ կանոնաւորապէս վճարել յապաղային, առանց թող տալու որ նոր յետնորդ մը կազմուի․»

Պ․ Պրիւս յայտարարեց որ ցաւօք կը հաստատէր թէ այդ միջնորդչէքներուն վճարումը տակաւին տեղի ունեցած չէր․ Գումարն հասած է այսօր 1,250,000 օսմ․ ոսկիոյ, որուն 156,000 ոսկին 1888ի տարեշրջանին․ Եթէ այս վճարումնք կատարուած ըլլային, անկասկած է որ շահաբաժինը կրնար աւելի բարձր ըլլալ․

Իրաց այս վիճակին, որ փոխատուութեան ո և է նոր գործառնութիւն կ՚արգելու, Պ․ Պրիւս յոյս կը յայտնէ թէ չպիտի տեւէ ընդ երկար․ Գալով կարգադրութեան երկրորդ մասին, որ էր հին պահանջքները ջնջել՝ մաքսատանց պարտամուրհակներ յանձնելով, կէս առ կէս գործադրուած է․ Այս արժէթուղթք վերջէն դրամի փոխարկուած են մեծ մասամբ աւելի բարձր գիներով քան ինչ որ կ՚երեւի հաշուեկշռոյն մէջ, որով Պանքային պատրաստ դրամը մեծապէս աւելցած է․

Այդ պատրաստ դրամն ինչպէս պիտի գործածուի բաժնետիրաց համար ամենէն աւելի նպաստաւոր պայմաններով, խնդիր մըն է այդ զոր երկարօրէն ուսումնասիրած են Լոնտոնի և Բարիզի յանձնաժողովք․ Դրամական հրապարակին արդի վիճակին մէջ, դժուար է աղէտ դրամագլուխներէ մեծ շահ քաղել ապահովութեամբ․ Այսպէս, այդ կարեւոր գումարին գոյութիւնն, Ընկերութեան կացութիւնը զօրացնելով հանդերձ, չէ կրցած աւելցնել 1888ի շահաբաժինը․

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Կայսերական հրամանագրով յանձնախումբ մը կազմուած է Ճէվատ փաշայէ, գնդապետ Րիզա պէյէ, անդամք զինուորական բարձր յանձնաժողովոյն որ կը գումարի ի կայսերական պալատն, և Համիտ փաշայէ ու գնդապետ Հալիմ պէյէ, անդամք զինուորական առողջապահական յանձնաժողովոյն․

Այս յանձնախումբ պիտի այցելէ Կ․ Պոլսոյ բոլոր հիւանդանոցներն եւ յետ քննութեան մանրամասն տեղեկագիր մը պիտի ներկայէ Վեհ․ Սուլթանին․ Ն․ Վեհափառութիւն կ՚ուզէ գիտնալ թէ հիւանդները լաւ կը դարմանուի՞ն, լաւ կը սնանի՞ն և թէ բժիշկները հոգւի մտօք կը կատարե՞ն իրենց պաշտօնը վիրաբուժութեան և բժշկութեան սրահներուն մէջ․ Քննիչներուն առաջին այցելութիւնը պիտի ըլլայ Հայտար-Փաշայի հիւանդանոցին․

Պ․ ՇՈՍՏԱՔՈՎԻՉԻ

Այս առաջնակարգ ռուս արուեստագէտը․ տնօրէն Մոսկուայի Երաժշտասիրաց Ընկերութեան եւ Դպրոցին, որք Նիքոլա Նիքոլայեւիչ մեծ Դքսին հովանաւորութեան ներքեւ կը գտնուին, այս երկուշաբթի օր պատիւ ունեցաւ նուագելու կայսերական պալատին մէջ առաջի Վեհ․ Սուլթանին․

Վեհ Սուլթանը, կարի գոհ մնալով նշանաւոր դաշնակահարին արուեստէն, Բ․ կարգի Մէճիտիյէ եւ Գեղարուեստից շքանշանը շնորհեց նմա․ Ռուս արուեստագէտն յատուկ պաշտօնով Իտալիա կ՚երթայ Վեհ․ Զարին ծախիւք, ուսումնասիրելու երաժշտական նորագոյն երկերն եւ նոր Թատերախաղեր ընտրելու․ Պ․ Շոստաքովիչ քաջածանօթ է եւրոպեան երաժշտական աշխարհին մէջ եւ մասնաւորապէս յԻտալիա․

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Թուրք լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Վեհ․ Սուլթանին մասնաւոր հովանաւորութեան ներքեւ գտնուող Համիտիյէ առեւտրական վարժարանին տարեկան քննութիւնք սկսած են․

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ Յ՚ԱՅՆԹԱՊ

Այնթապէ կը գրեն մեզ յունիս 8 թուականաւ թէ քաղաքին արեւելեան կողմը, վեց ժամ հեռի Օրուլ գիւղին մէջ երկրաշարժի ցնցում մը տեղի ունենալով, երկու հին տուներ կործաներ են․

Կ․ ՊՈԼՍԷՆ Ի ԲԱՐԻԶ

Բարիզի Արուեստահանդէսն այցելել փափաքողներուն համար օգտակար է անշուշտ գիտնալ թէ Իտալական Շոգենաւային Ընկերութեան Գործակալութիւնն որոշեր է 50 % զեղչ մը ընել Արուեստահանդէսն այցելող ուղեւորաց երթ և դարձի գներուն վրայ․ Նոյնքան զեղչ մը շնորհուած է իրենց երկաթուղեաց Ընկերութիւններէն, ուղեւորաց եղած նաւահանգիստէն մինչեւ Բարիզ․

ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ ԱՅՏԸՆԻ ՆԱՀԱՆԳԻՆ

Իզմիրի կուսակալութեան կողմէ կը ծանուցուի Բ․ Դրան թէ Այտընի գաւառին մէջ Միլաս աւանի հրկիզելոց համար 47 տուներ շինուած և արկածեալք տեղաւորուած են անոնց մէջ, այս առթիւ աղօթքներ ընելով բարեգութ Վեհապետին արեւշատութեան համար․

ԿԱՐՄՐԱԽՏ

Վեհ․ Սուլթանը լսելով յԷմիրկէն և յԷնիքէօյ կարմրախտ ծագելը, պատուիրած է որ հիւանդներուն աղէկ նայուի և այս համաճարակին ծաւալման առաջքն առնուի, և ըստ իւր հայրական սովորութեան, դրամական նպաստներ և ձրի բժիշկներ ղրկած է հիւանդներուն․ Թուրք լրագիրք գոհութեամբ կը ծանուցանեն թէ ղրկուած բժիշկներուն և քաղաքային քննիչ Տքթ․ Վահան պէյի հոգածութեան շնորհիւ հիւանդութեան ծաւալման առաջքն առնուած է, և օր ըստ օրէ նուազելու վրայ է․

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ ԱՏԵԱՆ

Ենիշէհիրցի Ճէլալ, Ասիլ և Րէճէպ պէյեր և Սիւլէյման էֆէնտի, որք ամբաստանեալ էին իբրեւ հեղինակ սպանութեան Ենիշէհիրցի Շիւքրի պէյի, որ դիակը գտնուած էր դեկտ․ 27ին ի Թավուգ փազար նպարավաճառի մը խանութին վերնայարկն, երէկ դատուեցան եղեռնական Ատենին առջեւ, և անպարտ արձակեցան, ապացուցուելով թէ յիշեալ անձը մեռած էր՝ յոյժ արբեալ վիճակի մէջ բարձր սանդուխէ մը վար իյնալով․

Դամասկոսի մէջ Երկրագործական Դրամատան մէկ ճիւղը բացուած է այս օրերս ի ներկայութեան կուսակալին եւ գլխաւոր պաշտօնէից․ Նախկին երկրագործական սնտուկէն (Մէնաֆի սանտըղը) մնացեալ գումարք և գործառնութիւնք յիշեալ ճիւղին յանձնուած են․

—Զորեքշաբթի առաւօտ մայրաքաղաքէս մեկնող կառախումբն Ենիգափուի կայարանէն անցած միջոցին երկաթեայ ձողերէն մին կտոր կտոր եղաւ, և կառախումբը կէս ժամու չափ կանգ առնելով, նոր ձող մը հաստատեցաւ․

—Ֆրանսական դեսպանատան պահակ շոգենաւը՝ Փէրէլ՝ չորեքշաբթի մեկնեցաւ նաւահանգիստէն դէպ ի Մարմարա․—Գերմանական դեսպանատան Լօրէլէյ պահակ շոգենաւն ալ երէկ Միջերկրականէն հասնելով, Թարապիա գնաց․

—Սուրիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ նահանգին մէջ կազմուող տիպար ագարակին շէնքերուն յատակագծերն հանրային շինութեանց նախարարութեան կողմէ կուսակալութեան ղրկուած են, և ըստ այնմ շինութիւնք յառաջ կը տարուին․

—Եգիպտոսի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Փարիզի Արուեստահանդէսը տեսնելու համար Եգիպտոսէն բնիկ և օտարազգի շատ մարդիկ կ՚ուղեւորին ի Ֆրանսա․ Միայն մէկ Ֆրանսական շոգենաւ որ անցեալ շաբթու մեկնած է Աղեքսանդրիայէ՝ 300 այցելու տարած է․

—Երեկ եւրոպեան կառախմբով մայրաքաղաքս հասաւ Ռուսիոյ կայսեր սենեկապաններէն իշխան մը իւր տիկնոջ հետ․

—Մօտա-Քոսթրամայի շոգենաւային գծին ճիւղը մինչեւ մէկ ամիս պիտի սրուի եղեր․

—Մալաթիոյ նախորդ կառավարիչ Ալի Րիզա էֆէնտի որ Պետական Խորհրդոյ առջեւ դատի քաշուած էր գիւղի մը տասանորդի տուրք գործին մէջ անուղղընթացք մ՚ունենալուն ամբաստանութեամբ անպարտ գտնուեցաւ․

—Անթալիոյ գաւառին Ֆինէքէ ծովեզերեայ աւանին մէջ թղթատարական պաշտօնատուն մը բացուեցաւ, ուր պարզ և յանձնարարեալ նամակներ պիտի ընդունուին․

—Ի Փարիզ բացուելիք Գիտական Համաժողովոյն համար Եգիպտոսի կառավարութեան կողմէ Իպրահիմ Լութֆի պէյ պատուիրակ կարգուած է․

—Առողջապահական վարչութիւնն երէկ գումարեցաւ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ․

—Ի Պէշիքթաշ սրճարանէ մը զանազան նիւթեր գողցուած լինելով, ոստիկանութիւնը խուզարկութիւններ կատարեց, և Եսի գիւղէ դուրս Մարտիրոս, Խրիսթօ և Սերովբէ անուն անձանց խանութներէն հանեց գողօնին մի մասը․

—Իբր 20 չարագործներ, որք բազմիցս ոստիկանութեան ձեռք ինկած էին արդէն, արտաքսեցան մայրաքաղաքէս, Ափրիկեան Տրիպոլոյ և Ֆէյզանի կողմերը ղրկուելով․

—Օսմ․ Հանրային Պարտուց վարչութեան մէջ անգլիացի արժէտեարց պատուիրակ Պ․ Վինսընդ Գայլարտ երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս վերադարձաւ Եւրոպայէն․

—Շիրքէթի Խայրիէի ընդհանուր հաշուակալ Իսքէնտէր էֆէնտի երկուշաբթի օր մեկնեցաւ ի Լոնտոն, ուր չորս նոր շոգենաւներ պիտի գնէ ի հաշիւ ընկերութեան․

—Սուրիոյ Տրիպոլոյ կառավարութիւնն այլ և այլ պատիժներու դատապարտեր է կառավարական քանի մը պաշտօնեաներ որք, հակառակ եպարքոսական հրամանաց, դիւրացուցած էին նահանգին և Լիբանան լերան գործաւորաց աղքատաց գաղթումն յԱմերիկա․

—Կիրակի օր, կառախումբ մը որ Ֆէներ-Պաղչէէն աղիւս կը փոխադրէր ի Հայտար փաշա, ի Գըզըլ-Թօփրագ կոխոտեց երկու գործաւորներ, մին մահմետական և միւսը գերման, և երկուքն ալ մէկ մէկ ոտքերը կտրեց․

—Երկուշաբթի երեկոյ, դեսպանական կառքի մը ձիերը խրտչելով ի Թօփհանէ, սկսան ապարասան արշաւել և Ղալաթիոյ մօտ միայն կանգ առին, ճամբուն վրայ տապալելէ յետոյ սրճարաններուն աթոռներն և սեղաններն․ Այս խօլական արշաւին մէջ, հրապարակի կառք մը զարնուեցաւ և կառապանը գետին նետուելով, ծանրապէս վիրաւորեցաւ․

ԱԶԴ

Ս․ Եկեղեցւոյս վաքըֆէն Իւսկիւտար Իհսանիէ Չամլըճա Ճատտէսին 97 Թիւ երկու տուներն Ս․ Եկեղեցւոյս մահլէյէ մնացած են․ ուստի ով որ գնել կը փափաքի պարտի ամէն ուրբաթ և կիրակէ օրերը առաւօտեան մինչեւ ժամը 3 դիմել ի Խորհրդարան Թաղիս․

Ի դիմաց Թաղ․ Խորհրդոյ Պէշիքթաշի

Ատենադպիր — Ատենապետ

Մ․ Ա․ ԽԻՍՏԱՎԵՐՏԵԱՆ — Վ․ ՏԱՏԵԱՆ

517 — 2—30

ԽԼՈՒԹԻՒՆ

Ես բժշկուեցայ գլխու մէջ․ Միջոց իւր տան մէջ բուժելու զայն, առանց ընդհատելու իւր պարապմունքը․ 30 սանթիմ ղրկելով կ՚ստացուի 132 երեսի պատկերազարդ տետրակ մը․ Դիմել առ

M. Nicholson, 4, rue Drouot, Paris 18

ՕՍՄ․ ԿԱՅՍ․ ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ Արեւելեան երկաթուղեաց յառաջիկայ վիճակահանութեան համար Բոնմեններ կրնայ գնել Օսմ․ Կայս․ Պանքայէն ի Ղալաթիա, ժամ 10 էն մինչեւ 3 ½․

Կ․ Պոլիս, 1 յունիս 1889

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Լ․ Թիւթէի այս աւուրց Թերթերուն մէջ հետեւեալ տողերը կը կարդանք․

ՌՕՊԷՐԹ-ՔՈԼԷՃ ՄԱՐՇ

Մ․ Լուիճի Պէլլօլի ձեռօք հրատարակեալ, Ռօպէրթ-Քօլէճի հիմնադրութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ Սուրէնեան Սմբատ էֆէնտիի հեղինակած մարշին առաջին տպագրութիւնը բոլորովին սպառած լինելով, Մ․ Պէլլօլի հարկ համարած է այդ Մարշին մի նոր տպագրութիւնը հրատարակել․

Այս երկրորդ տպագրութիւնը, Ռօպէրթ-Քօլէճի մի նկարով և երկու պատկերօք զարդարեալ է․ Այն պատկերաց մին Տօքթէօր Պ․ Սայրիւս Համլինն է, նա որ այնքան արիութեամբ օժանդակեց Քօլէճին հիմնադրութեանը․ իւր յարատեւ ջանիւք և անեզր անձնանուիրութեամբ վերջապէս յաջողած էր ի կատար հանել իւր ստանձնած ազնիւ նպատակը․ այժմ ինք Ամերիկա կը գտնուի․ Միւս պատկերը հանգուցեալ Պ․ Քրիսթօֆէր Ռօպէրթինն է, այն հարուստ և վեհանձն Ամերիկացւոյն, որ Տօքթէօր Համլինի խորհուրդը և դրդմանը անսալով, այն մեծ Քօլէճին կանգնմանը համար հարկ եղած բոլոր գումարը այնքան ազնուաբար հայթայթած էր, եւ որ այժմ, ինչպէս որ ամէնքը գիտեն, բազմաթիւ տարիներէ ի վեր Տօքթէօր Պ․ Ժ․ Վօշպըրնի ճարտար և խղճմիտ վարչութեանը տակ բարգաւաճ վիճակի մէջ կը գտնուի, եւ երկրին բազում նշանաւոր աշակերտներ ընծայած է յամենայն ազգայնութեանց․

Սոյն մարշը, ինչպէս նաեւ նոյն երգահանին միւս գործերը կը ծախուին հրատարակչին քով, Լ․ Պէլլօլի, Բասսաժ տ՚Էօրօբ, Թիւ 17․

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

(Մասնաւոր հեռագիրք)

Փարիզ, 2 յուլիս

Ռումանիոյ Թագաւորը ժամանեց Էքս-լէ-Պէն․

Չէթինէ, 2 յուլիս

Չեռնակորայի գահաժառանգ Տանիլօ իշխանը չափահաս հռչակեցաւ․

Հռոմ, 2 յուլիս

Այն զրոյց թէ Պապը միտքը դրած է հեռանալ մեկնիլ Հռոմէ՝ մտահոգութիւն պատճառեց Հռոմի Սակարանին մէջ․

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 22 յունիս

Դահեկան

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց․ (Միաց․ ․․)	Սէրի	17 34
Պորսային գոցուելէն վերջը	»	17 30
Բէրայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 28
Կէս օրին	»	17 35

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	45 5
Այս առաւօտ	45 14
Կէս օր	45 15

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A․	Սէրի	28
»	B․	»	16 25
»	C․	»	17 28

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ․ Լր․		4 25
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ․	»	9 13
Պանք տը Գօնս	»	»	7 13
Սօս․ Շանժ է վալէօր	»	»	4 33
Թրամուէյ	»	»	460
Ռումէլիի երկաթուղի		Ֆր․	61 25
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	— —
Բաժնեթուղթ Լավրիօնի		»	104

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ․	100
20 Ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 16
Իմբէրիալ	»	90 10
Քրիմից	»	51 8
Ռուսյի Թղթադրամ	»	8 90
» արծաթ	»	77 25
Մեճ․ արծաթ․ (տարբ)	»	108 26
Վէզնոց	»	104
Հինգնոց	»	104
Մէթալիք	»	102
Թասֆիյէ	»	10 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 3 Յուլիս ժամ 5 վայր․ 15 երեկոյ

Անգլ․ քօնսօլիտէ				99 9/16 [․]
Օսմ․	»	Սէրի Դ․	բացուեցաւ	16 1/8
»	»	»	գոցուեցաւ	16 3/16
»	»	»	Ա	28 1/2
»	»	»	Բ․	16 3/8
»	»	»	Գ․	16
Օթօման 1871				91 3/4
Փոխառութիւն 1877				99 1/2
Պանք Օթօման				10 1/4
Ռուսական փոխառ․ 1873				100 1/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)				90 1/2
» առանձ․ (բրիվիլէժիէ)				103 5/8
Տայրա Սանիէ				84 1/4
Տօմանիալ (փոխառ․ Ռօչիլտ)				102 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ				25 35

Վիեննա, 3 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	119 40
Օսմանեան երկաթուղի	31 80
» Լէժիի բաժնեթուղթք	111

Բարիզ, 3 Յուլիս ժամ 3 վայր․ 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %				104 70
»	» 3 %			84 22 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ	Սէրի Դ․		բացուեցաւ	16 25
»	»	»	գոցուեցաւ	16 42 1/2
»	»	» Բ․		16 30
»	»	» Գ․		16 30
Օսմանեան երկաթուղի				60 75
» Լէժիի բաժնեթուղթք				— —

Պանք Օթօման	520	
Գրէտի Լիօնէ	671	25
» Ֆօնսիէ	1320	
Գօնդուար տ'Էսգօնդ	96	25
Սուէզի Ջրանցք	2352	50
Ռուսական 5 % 1877 ի	—	—
Իտալական Ռանթ	97	
Սպանիական (արտաքին)	76	1/4
Եգիպտական միացեալ	456	25
Բրիօրիթէ Թիւրք	—	—
Հելլենական 5 %	476	25
Չէք Լոնտրայի վրայ	25	17

ՊԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Վսեմ. Տ. Սրբուհի Տիւսաբ Բաշա ի նըպաստ Որբանոցիս մարդասիրաբար կատարած հանգանակութենէն այս անգամ եւս բարեհաճած է ղրկել 1945 դահեկանի գումար մը հանդերձ Ազնիւ Նուիրատուաց անուանց ցանկով. զոր կը փութամ հրատարակել.

Նախորդ Ցուցակէն	Ռուկէտրամ
	9620
Հանգանակեալ Գեր. Տ. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեանի ձեռամբ՝	
Ամեն. Տ. Տ. Ս. Պատրիարք Հայր	200
Գեր. Տ. Մաղաքիա Եպսկ. Օրմանեան	50
Գեր. Հայր Նիփոն վանահայր Ռուսաց	50
Մեծ. Յարութիւն էֆ. Նորատունկեան	100
» Մկրտիչ » Մուրատեան	100
» Կարապետ » Հազարեան	50
» Գաբրիէլ » Գաբրիէլեան	50
» Յովհաննէս » Ղօնչէկիւլեան	50
» Յովհաննէս » Շահնազար	50
» Վահան » Թովմասեան	50
Բարեպաշտ ոմն	50
	800
Վսեմ. Շ. Շէֆէր պէյ (1 անգլ. ոսկի.)	110
Ազն. Տ. Սուլթան Տատեան	110
» » Նոյեմի Լ. Քարամաճեան	100
» » Սօֆի Տ. Քարամաճեան	50
Մեծ. Նիքօլաքի էֆ. Խարալամպիտէս	350
» Աւետիս » Քօլօլեան	50
Ի Գահիրէ հանգանակեալ Մեծ. Գէորգ էֆ. Ապտուլահի ձեռամբ (3½ անգ. ոսկի)	385
Գումար	11565

Այս առթիւ եւս արտայայտելով իմ և աղօթապարտ որբոցս խորին երախտագիտութիւնն առ Վսեմ Տ. Սրբուհի Տիւսաբ Բաշա, կը փութամ նաև յայտնել իմ և անոնց սրտագին շնորհակալութիւններն բարեսիրտ Նուիրատուաց։

ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏ
ՆՇԱՆ-ՊԱԼՖԱՅԵԱՆ
Հիմնադիր-Մայր Անլքելոց
Համանուն Որբանոցի

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԵԴԵՍԻԱ, 1 յունիս

Տեղւոյս Ազգ. դասատուներէ Պ. Գէորգ Յ. Վարդապետեան իր դասախօսած Ազգ. վարժարանի մէջ այս շաբթու բացաւ կիրակնօրեայ Լսարան մը ուր պիտի խօսուի բարոյական և կրօնական նիւթոց վրայ, պիտի կարդացուին լրագիրք, նաև դասախօսութիւն պիտի լինի չափահաս արհեստաւորներէ փափաքողներու։

Կը յուսանք որ հասարակութիւնը՝ նոյն իսկ յօգուտ իւր՝ պիտի քաջալերէ Ազգ. բազմամեայ աշխատաւորին սոյն օգտակար ձեռնարկը։

—Հակառակ Նախորդ ամսոց երաշտութեան՝ ամսոյս մէջ անձրեւն ա՛յնչափ առատ եղաւ, որ մարդ կը փորձուէր կարծել թէ մայիս՝ մարտի կամ ապրիլի հետ տեղափոխութիւն ըրած է անշուշտ։

Ըստ կարծեաց բազմաց, եթէ այս անձրեւք տեղային 1—2 ամիս առաջ՝ ի պատեհ ժամանակի՝ ներկայ տարւոյ հունձքն անսպառելի արդիւնք պիտի արտադրէր անտարակոյս։

—Հալէպի կուսակալութեան լուսանկարիչ Պ. Գ. Մարլեան որ կառավարական յանձնարարութեամբ տեղւոյս և շրջակայից նշանաւոր վայրերու նկարները առնըլու պաշտօնով աստ կը գտնուի, այս շաբթու՝ քաղաքիս ընդարձակ և հոյակապ շէնքերէ Հայոց Արքայաշէն (վերաշինեալ) Մայր եկեղեցւոյ կրկին նկարներն—ի ներքուստ և յարտաքուստ—առաւ, որպէս նաև Ս. Սարգսի վանուց Տաճարին և այլ շինուածոց պատկերները, որք ուրիշ նկարներու հաւաքածոյին հետ պիտի ղըրկուին Հնութեանց Կայս. Թանգարանը։

Գ. Կ. ՈՍԿԵՐՉԵԱՆ

ՀԱԼԵՊ

(Ճանապարհորդական տպաւորութիւնք)

Պատկառելի հնութեան մը խոր հետքերով դրոշմուած, անցելոյն հաւատարիմ աւանդապահն ու ներկային խառնըրդաւոր խառնարանն է Հալէպ կամ Գաղիբոն, զոր 2188 տարի առաջ Սելեւկոս Նիկատոր իշխանն կ'անուանէ Բէրէա ի յիշատակ համանուն քաղաքին Մակեդոնիոյ։

Քրիստոնէութիւնն 314 թուականին մուտ կը գտնէ ի Հալէպ, Արաբները կը գրաւեն զայն 638 ին, իսկ 1193ին Սալահէտտին և 1400ին Լէնկթիմուր կը տիրանան անոր անսպառ գանձերուն։ Վերջապէս 1516 թուին է որ Օսմանեան դրօշակը կը ծածանի յաղթական։

Քաղաքական փոթորիկներէ աւելի բընական աղէտք կ'սպառնան հիւսիսային Սուրիոյ մեծ քաղաքին, ժանտախտն որ 60.000 հոգի կը տանի մի դար յառաջ եւ աւերիչ երկրաշարժք զորս ամբողջացուցին ահաւոր հնտախտն ու եգիպտական արշաւանքը՝ մեծապէս նուազեցուցած են Հալէպի բազմամարդութիւնն, որ այսօր կը բաղկանայ 100.000 հոգիէ՝ երկու երրորդը իսլամ։

Այժմ Հալէպ կեդրոնն է մի կուսակալութեան, որ արեւելքէն յարեւմուտս 90 ժամ երկայնութիւն և 85 ժամ լայնութիւն ունի և որ կը պարունակէ 800.000 հոգի, 15 գաւառներու բաժնուած։ Քաղաքը շրջապատուած է մի դաշտէ և հաստատուած ցած բլուրներու վրայ։ Ձիթենիներ, պիստակենիներ և բազմազան մըրգաստաններ կը պատեն զայն և երկրին յուռթի հողն ու պարարտ արջառներն աշխատասէր արաբներու ձեռօք խիստ արգասաբեր կ'ընծայեն Հալէպի դաշտը։

Հալէպի ջուրը կը մատակարարուի գըլխաւորապէս Գուէյք վտակէն որ Այնթապի մօտ սկիզբ կ'առնու։ Շատ տուներու մէջ եւս կը գործածուի անձրեւի ջուր։ Օդը, թէև ամառը տաք, սակայն առողջարար է ընդհանրապէս, դժբաղդաբար բարձրաբերձ պատերու մէջ բանտարկուած բնակարանները, նեղ և ոլորապտոյտ փողոցներուն անմաքրութիւնը, բնակչաց հոծ համախմբութիւնը և սնունդի անյարմար ընտրութիւնը կը միանան առողջապահական տգիտութեան հետ՝ ընդհանրապէս վատառողջ երեւոյթ մը ընծայելու Հալէպի ժողովրդին, մանաւանդ իգական սեռին։

Հանրածանօթ վէրքն, որ Անատոլուի շատ մը քաղաքաց մէջ տարածուած է, հոս եւս անխուսափելի է և կը կոչուի յեւրոպացւոց պուտօն տ'Ալէբ։ Եւրոպացի ուղեւորք, հակառակ ամեն նախազգուշութեանց մեծաւ մասամբ իրենց հետ կը տանին արեւելքի այս անջնջելի յիշատակը։ Ոչ ոք կրցած է ցարդ այս համաճարակ վէրքին պատճառը գտնելու։ Բրէնսէս տը Պէլճիօժօզօ որ Հալէպի մէջ Բոլոնիացի գնդապետի մը վրայ տեսած էր «1852 թուականին երկուց աշխարհաց ամենէն սրտակարդ քիթը» 13 փապարներով դրոշմուած, կը գրէ թէ սոսկ բանջարեղէնով սնանող Գափուչին կրօնաւորք այս վէրքէն ազատ մնացած են, բաց ի միոյն՝ որ վատառողջութեան պատճառաւ մսեղէն կը գործածէր։ Եթէ կաթնկեր մանկունք ազատ ըլլային այս վէրքէն՝ կըրնար ենթադրուիլ թէ իրօք գործածուած միսերը ո՛ և է ազդեցութիւն ունին այս մասին։

Հալէպ, ծովէն 500 մետր միայն բարձրութիւն ունենալով, գրեթէ ձիւն չը տեսներ, բայց յորդահոս անձրեւներ եւ չոր քամի մը խիստ զգալի կ'ընեն ձմեռը։

Տեղւոյս հնութեանց մէջ նշանաւորագոյն են մեծ մզկիթն՝ ի հնումն Ս. Հեղինէի անուամբ ծանօթ, և հսկայ բերդն՝ մեծադղորդ յեղաշրջութեանց վկայն եւ հռչակաւոր մարտիկներու ապաստանն։

Իր պատմութեան և հնութեան չափ եզական երեւոյթ մը կ'ընծայէ նաև Հալէպի ժողովուրդն՝ իր ցեղաց, կրօնից, բարուց, սովորութից և վայելմանց այլազանութեամբ։ Արաբ լեզուն է միայն հասարակաց կապն այս տարբեր հասարակութեանց մէջ։ Սարակինոսաց աւանդական քաղաքավարութիւնը, որ կը ներգործէր խաչակիր ասպետաց վրայ, կը շեշտուի ցարդ փողոցներու և շուկայից մէջ, ուր արաբերէնի յատուկ ճկուն դարձուածքն, ներդաշնակ ոճն և փաղաքշական ածականը՝ բնական պերճախօսութիւն մը կ'ըստեղծէ, և օտարական այցելուն որ կը լսէ բազմամբոխ շուկային խառնաղնչիւն աղաղակները, կը չօշափէ կարծես կենաց պայքարն, որ բռնաշունչ կը մղուի տակաւին Սելեւկեանց շիջելափառ մայրաքաղաքին մէջ։

Կարի շահագրգիռ պիտի լինէր քըրքրել Հալէպի քրիստոնեայ պատմութիւնն ու կեանքն։ Ասորիք, Յոյնք, Հայք, Մարոնիք և Խաչակիրներու արիւններն դրօշին հետեւորդ Վենետացիք և Ճենովացիք դարերէ ի վեր բնակած, զօրացած, տիրացած և քաղաքակրթութեան ինքնուրոյն տեսակ մը ստեղծած են աստ, լեզուով արաբ, կրօնքով պապական, տարազով սուրիական և զգացմամբ անկերպարան։ Ազգայնութիւնը հալած ձուլուած է Վատիկանի մոդական հովերով և արեւելեան եկեղեցեաց մեղմաձայն մեղեդիներն հազիւ կը լսուին հռոմէական որոտավանդ երգերուն մէջ։ Իսրայելի զաւակը միայն, հաւատարիմ իր աւանդական յատկանիշին՝ թէեւ սինակոկին մէջ անմատչելի է օտարին, սակայն իր փոքրիկ Բօշիլոններով կը տիրէ հրապարակին վրայ։

Հալէպի մէջ, ոչինչ այնքան դրական նշանակութիւն ունի, որքան կեանքը՝ իր անձկագոյն նշանակութեամբ։ Մարմնական հաճոյից և վայելմանց անձնուէր խօճաներու բառարանին մէջ, ապրելու համար չկայ աւելի ընդարձակ իմաստ մը։ Եթէ շուկային մէջ մամոնայն, դուրսն ալ, տուներու մէջ, խուցերու խորշը, պատուհաններու ներքև, ծառերու ետեւ Սիրոյ դիցուհին է որ կը թագաւորէ միահեծան։ Երբ Նաւէյրի ջրեզերքը, Ճէմիլէէ պողոտայն, կամ Աշէրէյէ պարտէզը կը շըրջագային, երբ հարսանիքի կամ խնջոյքի հանդիսին կը մասնակցին, երբ եկեղեցւոյ զանգակին կը պատասխանեն խուռներամ, ոչ այլ ինչ կը տեսնես։ Նրբաճաշակ ծօֆէններ որք կը յածին սրտատրոփ, մեղսակիցներէ խմբակներ կը կազմեն, գեղագիտական ճաշակը կ'ազնուացնեն և կը պատասխանեն հոգեկան յոյզերու՝ որք կը միան ականողեաց սնգոյրներուն և այտից շպարներուն վրայէն։

Մարդ կը յափշտակուի ստուգիւ դիտելով հնոյն Գաղիբոնի նոր ազնուականութիւնը։ Մետաքսեայ սեւ սաւաններուն մէջէն իտէական գեղեցկութիւն մը ճառագայթող ձիւնափայլ դէմքերը՝ կենդանի վկայներն են գեղաշուք անցելոյ մը, յորում Դիցուհին Աստղիկ, շռայլօրէն օժտած լինիլ կը թուի Նեայի Սուրիացի աղջիկները։ Ցեղ սեռն իսկ, ունի ներկայացուցիչներ, որք կրնամ ըսել, կը յիշեցնեն զԱպողոն Պելվետեր։

Բայց, դարաւոր հնութեան պատկանեալ ընտանիքներու այս ժառանգական գեղն նորա բարեշրջաբար զարգացումն, եւրոպական արդուզարդն, քննաքանական ոճն, և եպիկուրեան կենցաղասիրութիւնն է միայն զոր ինչ կ'ըմբռնէ Հալէպի [illegible] որպէս արդի քաղաքակրթութիւն։ Դժբաղդաբար, քաղաքակրթութեան տարերքը, մամուլ, թատրաբեմ, դպրոց, ակումբ, ընկերութիւն և հասարակաց հաստատութիւնք զգալապէս կը բացակային և քաղքին համբաւեալ վաճառականութիւնն ալ ինկած է յորմէհետէ Սուէզի ջրանցքը նոր ուղին բացաւ Հնդկաստանի։ Նշանակելի է սակայն որ արեւելեան արհեստներու ճարտարագործ մնացորդներ կան տակաւին Ոսկեթելի, մետաքսի, սնդուսի, Թաւիշի, կապայի, շալի, տպածոյի, Մանուսայի, փափթի, շաքարեղէնի և այլոց բազմատեսակ արտադրութիւնք յաջողապէս կը պատրաստուին ի Հալէպ։ Այսուամենայնիւ երկաթուղւոյ շինութենէն միայն կարելի է սպասել տնտեսական ոգեւորութիւն մը, որոյ բացակայութեամբ կը լռեն հետզհետէ զուարճասէր Հալէպցիներու խրախճանաց արտայայտիչ Եալէներն ու Քէֆերը։ (1)

Կրթութիւնը վերջին տարիներս մեծ զարկ ստացած է պետական նորանոր վարժարանաց հաստատութեամբ։ Վիլայէթին Ընդհ. Տեսուչ Քէմալ պէյ, լուսամիտ և հայրենասէր պաշտօնեայ մ'է, եւ իր շնորհիւ մեծ յաջողութիւնք ձեռք բերուած են։ Պաշտօնական արաբօ—թուրքերէն Ֆըրաթ լրագիրը, որոյ կէսն հայերէն էր երբեմն, խմբագրական մեծ բարեփոխութիւններ կրած է։ Իսկ քրիստոնեայ հասարակութեանց վարժարանք լեզու և կրօնք ուսուցանելու կ'աշխատին միայն։ Հալէպի բարձրագոյն ուսումնարանը Գօլէժ տը Սէնթ Պիէռ, Ֆրանչիսկեան հայրերու վարչութեան ներքեւ, երկար տարիներէ ի վեր կը դաստիարակէ ամէն հասարակութեան զաւակները։ Յոյն Կաթոլիկներն և ուրիշ ազգեր եւս նոր դպրոցներ հաստատած են։ Իտալական նորահաստատ վարժարանք միայն կ'ուղղուին տեղական հիւպատոսարանի վերին հսկողութեամբ և այս աշխարհական վարչութեան պատճառաւ է որ պապական եկեղեցեաց մէջ դատապարտուեցան, թէեւ ի զուր։

Կ'արժէ յիշել որ Հայ եկեղեցին այս առթիւ եւս ցոյց տուաւ իր ազատական ոգին, մերժելով պապականաց առաջարկը Իտալական վարժարանները նզովելու նըկատմամբ։ Հալէպի Իտալական հիւպատոսը, որպէս կ'իմանամ, Հայոց Առաջնորդարանին մէջ անձամբ շնորհակալութիւն կը յայտնէ այն թոյլտուութեան համար, զոր կը գլանան իր կրօնակիցք։

Հալէպի ազգային կացութեան վրայ ուրիշ առթիւ։ Վ. Գ.

---

(1) Իսկէնտէրունէն Հալէպ շինուած կառուղին մեծ ծառայութիւն մատուցած է քաղաքիս։ Այս ճանբուն վրայ Թրամուէյի գիծ մը հաստատելու գաղափարն երանի թէ իրականութիւն գտնէր։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

Վաղահաս չափազանց խելացի տղայք քիչ կ'ապրին
ՔԱԶԻՄԻՐ ՏԸԼԱՎԻՆԸ

Ամեն ոք, գիտեն թէ ռամիկ, Քազիմիռ Տըլավինէի հետ համոզուած է այս ճշմարտութեան. սակայն ընդհանրապէս ոչ ոք մտքէն կ'անցունէ նորա պատճառն որոնել և ըստ այնմ կանխապահիկ միջոցներ ձեռք առնուլ։ Շատեր կը բաւականանան միմիայն սնոտի նիւթեր ([illegible]) կապել վաղահաս խելացի մանկանց վրայ։

Ժամանակամիջոցէ յետոյ մանուկը կ'սկսի իւր բնութիւնը փոխել, կը գոռոզանայ, ամեն բանի կը տռտայ, սրտնեղութիւն մ'ունի, քունն մէջ վեր կը ցատքէ, կը գունատի, կը նիհարնայ, եւն. եւն. և վերջապէս ծնողաց ուշադրութիւնը իւր վրայ կը գրաւէ։ Բայց ծնողք դարձեալ անտարբեր են և կ'սկսին երեւակայական հիւանդութիւններու (ջերմ, գիշերային ահ, եւն.) դեղեր ընել։

Բայց մանուկը դեռ աղէկ չէ, եւ ժամանակ մը այսպէս օրօրուելէ յետոյ, կ'սկսի անկողին մնալ թեթեւ ջերմութեամբ, քիչ մը կը փսխէ, փորը չըներ, այսօր որդի դեղ, վաղը մաքրողական մը կուտան, մէկս օրն ալ յանկարծ սաստիկ մնաձգութիւն մը (convulsion, ջղաձիգ) կուգայ խեղճին վրայ, որ ինքզինք կը կորսնցնէ. դրացիներն անմիջապէս օգնութեան կը փութան և վերջնական միջոցն ի գործ կը դնեն, այն է՝ շատանալ սեւ կօթով դանակ մը տնկել հիւանդին անկողնոյն գլխուն կողմը, և յայնմհետէ այս դժբաղդ իրողութեան առջեւ ծընողք և դրացիք անճարակ կը մնան, առանց հարցնելու բնութեան գործած այս [illegible] պատճառն և չարժաւիթը։ Վերջապէս ճարահատեալ բժիշկ մը կը կանչուի, և մի քանի օր անօգուտ դարմանուելէ յետոյ հիւանդը վերջին շունչը կը փչէ, որովհետեւ այս աստիճանին հասնելէ յետոյ բժշկութիւնն անկարելի է։ Այս է ահա՛ այս խելացի մանկանց շատերուն ճակատագիրը։

Այս հիւանդութիւնն է ուղեղի թաղանթներու դդմախտային բորբոքումը (méningite tuberculeuse, [illegible]). ընդհանրապէս կը տեսնուի 2-7 տարեկան տղայոց քով, և այնչափ յաճախ կը պատահի որ շատ բժիշկ մէկ տարւոյ մէջ մի քանի դէպքեր կը տեսնեն։

Հարկ չկայ երկարօրէն նկարագրել զայն, որ ախտաբանութեան ամենատաժանելի հիւանդութիւններէ մին է։ Ոչ թէ միայն ամենէն քաջսիրտ ծնողք իսկ չեն կրնար անտարբեր մնալ այս աղեխտուր տեսարանին առջեւ, այլ իւր արհեստին տէրն եղող բժիշկն անգամ, գիտնալով ներկային մէջ նորա բացարձակ անբուժելիութիւնը, նորանոր տեղեր փորձել, ամեն ճիգ ի գործ դնել կ'ուզէ դեղ մը, դարման մը ընելու համար. բայց, աւա՜ղ, բոլոր իւր աշխատանք ոչնչութեան կը դատապարտուին, և կարծես թէ բնութիւնը ծնողաց ժամանակին անտարբերութեան վրէժը կը լուծէ։

Գիտե՞նք արդեօք այս սոսկալի հիւանդութեան պատճառը. — Այո՛. վաղահաս խելացի մանուկները՝ թոքախտաւոր, կամ թոքախտի տրամադիր, խելագար, ախտդամոտ (ջղոտ), տկարակազմ կամ ոգելից ըմպելիք չարաչար գործածող և երբեմն ալ առերեւոյթս քաջառողջ երեւցող սերնդոց կամ ծնողաց զաւակ են։ Սոքա ընդհանրապէս աշխարհ կուգան կա՛մ հիւանդկախ և կամ առերեւոյթս առողջ վիճակի մէջ։ Քիչ յետոյ կ'սկսին իրենց մտաւորական կարողութիւնները զարգանալ, ամեն բանի խելք կը հասցնեն և երբոր 2-3 տարեկան են, կարծես կատարեալ մարդ դարձած իրենց ծնողաց հետ վիճաբանութեան կ'ելնեն։ Որչափ ուրախ են ծնողք որ կ'սկսին պարծենալ ասոր անդ—տեսնե՛ս, տղան խելք կորսած է— և ամեն օր անընդհատ նոր բաներ, նոր տեղեկութիւններ կը սորվեցնեն խեղճ տղուն և անոր միտքն աւելի կը յոգնեցնեն։ Բայց այս վաղահաս խելացութեան քողին տակ դժբաղդաբար ծածկուած է արդէն աղետաւոր հիւանդութեան սերմը, մանուկը հետզհետէ կ'սկսի իւր բնաւորութիւնը փոխել, բայց ծնողք գաղափար մ'իսկ չունենալով այս տեսարանին վրայ, անտարբեր են, կամ սնոտի դարմաններով ժամանակ կ'անցունեն մի քանի ամիս, մինչեւ որ խեղճին վիճակը բոլորովին յուսահատական դառնայ։

Կանխապահիկ միջոց

Թէեւ ծննդեան առաջին ամիսներէ սկսեալ պէտք է հսկել այն տղայոց վրայ որք աղէկ չեն ծծեր իրենց մօրը կամ ծծմօրը կաթն և յաճախ փորհարութիւն կամ փսխում կամ կուրծքի երկարատեւ հարբուխ, եւն. կ'ունենան, բայց պէտք է կրկնապատիկ ուշադրութիւն դարձնել մանաւանդ անոնց վրայ որք 2-3-4-5 եւն. տարեկան եղած ատեն, իրենց վաղահաս խելացութեան հետ կ'սկսին հիւանդութեան նախադուշակ նշանները ցոյց տալ, այսինքն՝ այն նշաններն որք դեռ բուն հիւանդութիւնը չսկսած յերեւան կուգան, որպիսիք են, ախորժակի կորուստ, առանց չօշափելի պատճառի նիհարութիւն, տխրութիւն, սակաւախօսութիւն, ցասկոտութիւն, կորուստ կայտառութեան, նուազումն խաղալու յօժարութեան, յուզումն քնոյ, մէջաւանդ, գիշերները անկողնէն վեր ցատքել, քուն ատեն ծամծմել կամ ակռայները կրճտել, խաղացած միջոցին իւր ընկերները ձգելով անկիւն մը առանձնանալով լալ, դժուարամարսութիւն, փոփոխակի փորհարութիւն կամ պնդութիւն, յաճախ փորի ցաւ, [illegible] գլխու ցաւ և փսխում ամենէն չարագուշակ նշանը)։

Եթէ այս նշաններէն մի քանին [illegible] տեսնուի մանկանց վրայ, անոնք վաղահաս խելացի ըլլան թէ ոչ, (*) պէտք է անմիջապէս բժշկի դիմել, որովհետեւ եթէ այս շրջանին մէջ չխնամուի, առ նուազն մէկ և առ առաւելն 3 ամիսէն գերեզմանն է նորա դարմանը։ Բժիշկը կրնայ տնօրինել, ըստ պատշաճի, գործածուած դեղերն ու դարմաններն, ինչպէս են մասնաւոր կամ ծովու լոգանք, ձկան իւղ, երկաթի օշարակ, մնդեղ, եւն. եւն.։

Կանխապահիկ սքանչելի միջոցներէ մին է մանկանց դաստիարակութիւնը. պէտք է եւրոպական ոճով մանկավարժարաններ հաստատել ամեն ուրեք և տղաքները այն վարժարանները ղրկել մինչեւ 7—8 տարեկան։ Ալ պէտք է համոզուիլ որ հին [illegible]ներու նեղ ու ցած սենեակներուն մէջ նստիլը տղայքը թունաւորելէ զատ ուրիշ բանի չկրնար ծառայել։

Ճշմարիտ մանկավարժները գիտեն վաղահաս խելացի մանկանց տրուելիք դաստիարակութիւնն, և պարթենկոտ ծնողաց պէս փոխանակ միտքն յոգնեցնելու, մարմինը կը հրահանգեն, որով ինչպէս նաև բժշկական պատշաճ դեղերու օժանդակութեամբ սոսկալի հիւանդութենէ զերծ կը մնան խղճուկ։

Այս առթիւ պարտ կը համարինք երբեւ օրինակ յիշել Տիկին Մատակեանի հաստատած մանկանց պարտէզն, զոր անձամբ այցելելու և գնահատելու պատիւն ունեցանք, և որ իւր մանկավարժական և զբօսացուցիչ դրութեամբ կոչուած է Գատը-գիւղի մատաղ [illegible] որբանն լինելու։ Տիկին Մատակեան իւր այս ճշմարտապէս գնահատելի գործոյն համար այժմ մեծ համակրութիւն կը վայելէ ի Գատը-գիւղ, և փափաքելի է որ Տիկին Մատակեանի գովելի օրինակին հետեւելով, Կ. Պոլսոյ և համայն Թուրքիոյ մէջ բազմաթիւ մանկանց պարտէզներ ունենանք, որովհետեւ հին ու ծեծուած դրութիւններն ու աւանդամոլ սովորութիւններն ի բաց վանելու ժամանակն ա՛լ հասած է։

ՏՔԹ. Բ. ՄԻՆԻՃԵԱՆ
12 Յունիս 1889
Գատը-գիւղ

(*) Որովհետեւ չկարծուի թէ ուղեղի դդմախտային բորբոքումը միմիայն վաղահաս խելացի մանկանց բաժինն է, [illegible]։ Պարտք ճանչցուած հիւանդութիւններէ (ինչպէս են ծաղկախտ, կարմրախտ, հարսանիթ), կապոյտ հազէ, և լն. պաքինեալ մանուկք եւս կրնան այս հիւանդութեան ենթակայ ըլլալ, երբ իրենց ապաքինումն անկատար մնացած և բաւական ժամանակ (մի քանի ամիս) վատառողջ վիճակ մը շարունակած է։

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգօդ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական [illegible] կարող չեմ փորձն ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօնի յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօռուի ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով և մարսուելով կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մանաւանդ այս յաջող պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԷԱՏԻՆ ԻՏԱՐԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ

Էնգարէ վիլայէթինտէ Գայսէրիյէ սանճաղընտա Ալըզնաս վէ Քէրքէմ գարիյէլէրինտէ քեաին օլուպ սէնէի հալիյէ մայիսընըն օն սէքիզինտէ միւտտէթը իհալէսի միւնգազիյէ օլան աչը թաշը օճագլարընըն ուսուլ վէ նիզամընա թէվֆիգէն 305 սէնէսի աղըսթոս կայէսինէ գատար պիլմիւզայէտէ թէգարրուր իտէճէք պէտէլի մագթուը սէնէվիսի լիրաի օսմանի հիւզ ղուրուշա օլարագ պէհէր սէնէ իւչ թագսիտտէ Օրման վէ Մէատին խազինէի ումումիյէսի վէզնէսինէ թէսլիմ գըլընմագ շարթը վէ շէրաիթը սաիրէ իլէ զուհուր իտէճէք թալիպինէ իհալէսի մուգառրէր օլտուղընտան մատէնը մէզքիւրէ թալիպ օլանլարըն վէ միւտտէթը իհալէ վէ շէրաիթը մուգավէլէյի էօյրէնմէք իսթէյէնլէրին տէրսաատէ վէ եա միւթէպէր քէֆիլլէրի իլէ պէրապէր Տէրսաատէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ Օրման վէ Մէատին խազինէի ումումիյէսինէ վէ մահալլինտէ մէրքէզը վիլայէթ իլէ սանճագը մէզքիւրէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

20 հազիրան 305	216

ԻԼԱՆ

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Էվվէլճէ իլան օլունտուղը վէճհիլէ Բիւյիւք Չէքմէճէ գազասընըն իւչ եիւզ պէշ սէնէսի աշարընըն նիզամընա թէվֆիգէն պիլմիւզայէտէ իհալէսինէ իպթիտար օլունտուղընտան չիֆթլիքեաթ աշարը իչիւն թալիպ ասհաբընտան վէ սայիրէտէն թալիպ օլանլարըն գազայի մէզքիւր մէճլիսի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

21 հազիրան 305	253

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նասլիֆ ֆրգասընտա պուլունան սունուֆը մուխթէլիֆէ ասաքիրի շահանէ վէ հայվանաթը միրիյէ իտարէլէրի իչուն մահալլինճէ մէվզըը միւնագասայա գօնուլան տագիգ, կիւշթ, էթ, բուղտայ, սատէ, թուզ, սօղան, ըուղէնը զէյթ, սապօն, հաթապ, չէքէր, կազ, դուրու ֆասուլիա, խուրմա չէթ, շաիր, սաման, քէօմիւր վէ օթըն իհալէսինէ թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

21 հազիրան 1889	550
Նօ. 41	1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Օթուզ պէշ պինտէն էլլի պին քիլօյա գատար միւպայեասը միւնագասայա գօնուլան Թրիէսթէ թօրպա չէքէրինին պէհէր քիլօսը իւչ ղրուշ օթուզ պէշ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իշպու հազիրանըն եիրմի իքինճի փէնշէնպէհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ եիրմի տէօրտինճի կիւնի սալը եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն իթաալընա թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 հազիրան 1889	549
Նօ. 40	2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նըսֆը սիյահ վէ նըսֆը պէյազ էքրէկ իմալի վաքէֆա իւչ պին քիլօ օն ալթը ղրուշ օն սէքիզ փարա.

Վիէննա մալը ֆէս օթուզ պին ատէտ. պէհէրի ալթը ղրուշ եիրմի ալթը փարա.

Սիւվարի վէ թօփճը զապիթան վէ նէֆէրաթընա մախսուս սըմ քեազըպ չէրքէզ թէրփօշ. ալթը պին ատէտ պէհէրի եիրմի տէօրթ ղրուշ.

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ սարրաճխանէ անպարլարը իչուն մէվգիֆի միւնագասայա գօնուլան պալաթէ մուրապպաա իւչ գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրապպաամալէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանըն եիրմի սէքիզինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն իթաալընա վէ եիրմի տօգուզունճը կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 հազիրան 1889	546
Նօ. 37	3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէզ ֆապրիգայի հիւմայունի իչուն միւպայեա օլունաճագ օլան օն սէքիզ գալէմ գարթ կէօմլէքլէրի իլէ զուհրա թարագը, վէ թիրէ վէ մագարա վէ ֆիթիլ սաքինալարը վէ սաիրէ իհթայա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար պէհէր կիւն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 հազիրան 1889	547
Նօ. 38	3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ջիվիթ պէշ պին քիլօ, պէհէրի ալթը ղուրուշ.

Մարսիլիա Թուխկալը ալթը պին քիլօ, պէհէր քիլօսը ալթը ղուրուշ օն պէշ փարա.

Շապ օն պին քիլօ, պէհէր քիլօսը պիր ղուրուշ եիրմի պիր փարա.

Գըրմըզը չըրապ թօրթուսը եէտի պին քիլօ, պէհէր քիլօսը սէքիզ ղուրուշ օն իքի փարա.

Կէօզ ժաչը իքի պին քիլօ, պէհէր քիլօսը իքի ղուրուշ եիրմի պէշ փարա.

Զաճ եաղը իւչ պին պէշ եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը իքի ղուրուշ օն պէշ փարա.

Մօր պօյա օթուզ պին քիլօ, պէհէր քիլօսը պիր ղուրուշ իքի փարա.

Ջիվիթճիք իքի պին պէշ եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը պէշ ղուրուշ օն սէքիզ փարա.

Պէյազ բօթաս իքի պին տէօրթ եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը պիր ղուրուշ եիրմի ալթը փարա.

Թուզ ռուհը պէշ եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը պիր ղուրուշ պէշ փարա.

Թիզապ պէշ եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը իքի ղրուշ եիրմի պէշ փարա.

Իզմիթ ֆապրիգայի հիւմայունի իչուն միւպայեա օլունաճագ մէզքիւր էշեա ֆիյաթը մուրապպաամալէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանըն եիրմի ալթընճը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթաալընա վէ եիրմի եէտինճի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն մագամը սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 հազիրան 1889	548
Նօ. 39	3—3

AU PANTEON
ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
Բերա Մեծ Փողոց Կալաթա Սէրայի մեծ դրան դէմ թիւ 206

Գալֆօրուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ, ամռան եղանակին համար, Բարիզէ բերել տուած են շրջազգեստի համար մետաքսէ և բրդէ գեղեցիկ կերպասներ, ամեն տեսակ [illegible], տանթէլ, նորաձեւ [illegible] և այլն։

Բոլոր այս ապրանքներն, որք վերջին նորաձեւութեանց կը համապատասխանեն և ընտիր տեսակէ են, խիստ աժան գներով կը վաճառուին։

Հարսանեաց օժիտ պատրաստող ընտանիքներ մեծապէս պիտի օգտուին եթէ ուղղակի Գալֆօրուլօ եղբարց վաճառատունը դիմեն։ 492 17—20

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

69

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԸՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,243,127
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐՒՈՅ 1,932,350

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,421,200
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐՒՈՅ 946,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար յիշենք ներկայացնել. Նաև եթէ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ծխերին համար մինչև ցարդ տուժած գումարն 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և գրամաթրղթերն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնել ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկի Նո. 7 երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկու Ընկերութեանց

THE CROWN PERFUMERY COMPANY

ՀՈՏԱՒԷՏ ՆԻՒԹՈՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՔ ԼՈՆՏՈՆԻ «ԹԱԳ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

TRADE MARK
T. COLLINS

Այս գոյացութիւնները շատ նիւթ են, և անբաղդատելի են իբր բուրմանց ատարութեան և տեւականութեան։ Ահաւասիկ անոնցմէ մէկ քանիին անունները.

- ԹԷՆԿԼ ՎՈՒՏ (Թէնկլի փայտ)
- ՎՈՒՏ ՎԻՕԼԷԹ (Մանիշակ անտառաց)
- ԼԻԼԻ ՕՖ ԹԸ ՎԱԼԷՅ (Շուշան հովտաց)
- ՔՐԱՈՒՆ ՌՕԶ (Ջերմակ վարդ)
- ՔՐԷՊ ԷՅՓԼ ՊԼՕՍՍԸՄ
- ՔՐԱՈՒՆ ՀԷՅ ՈՒՕԹԸՐ
- ՌՕԹԱՅ ԼԷԹԻՍ
- ՄԱԹԻՈԼԻԱ
- ՃՕՔԻ ՔԼԸՊ
- ԷՍ. ԲՈՒՔԷ
- ՄԱՐԿԱՐԻԹԱ
- ԻԼԱՆ ԻԼԱՆ
- ՕՐՌՈՆԱՔՍ

Այս և ասոնց ուրիշ հոտաւէտ նիւթեր մեծ հռչակ հանած են Եւրոպայի արքունեաց, ազնուականութեան և բարձր դասուն մէջ, իրենց հոտին փափկութեան և տեւականութեան համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳՈԼՕՆԻԱ ՋՈՒՐ. Ուրիշ ո և է գործարաններէ ելածէն գերազանց։ Մէկ փորձ միայն կը բաւէ։

ՕՐԱԼԻՆ ՓՈՇԻ ԴԻՄԱՑ ՀԱՄԱՐ. Այս փոշին յաջողած է մինչև հիմա բոլոր գործածուածներուն անդ և ընդունուած է ազնուականութենէն և բարձր դասէն։ Դիմաց գոյնին փափկութիւն կուտայ, առանց հետք թողլու, մորթը կը պահպանէ արևէն, հովէն, և փոշիներէ կ'որդիէ։

Կեղծերէն զգուշանալու համար, պէտք է դիմել միայն Կ. Պոլսոյ միակ գործակալին ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

211 Անգլիական ընդհանուր Մթերանոց

Թիւ 95 և 97, Նիւ-Քըլէք Ղալաթիա, Թրամուէյին կայարանին մօտ, Վոյվոտայի պահականոցին կից։

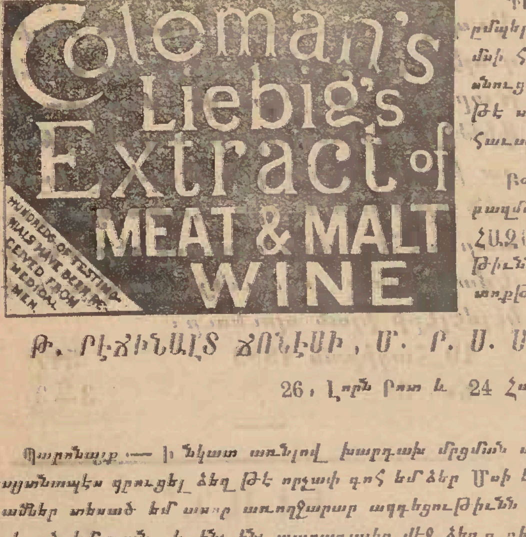
Coleman's
Liebig's
Extract of
MEAT & MALT
WINE
HUNDREDS OF TESTIMONIALS HAVE BEEN RECEIVED FROM MEDICAL MEN.

ԳՕԼՄԷՆԻ ԳԻՆԻՆ հեշտահամ և կազդուրիչ ըմպելի մ'է, բաղկացեալ Բորդոյի գինիէ, Լիէպիկի մսի հիւթէ և Մալթի հիւթէ, կազմելով այսպէս անուշահոտ, զօրաւոր և գրգռիչ խառնուրդ մը, որ թէ առողջ և թէ անկար մարդոց համար յար է հաւասարապէս։

Բժշկական համալսարանն հաւանած է նմա և բազմաթիւ նշանաւոր բժիշկներէ յանձնարարեալ է։ ՀԱԶԱՐԷ ԱՒԵԼԻ ԲԺԻՇԿ գրած են իրենց վկայութիւններն։ Ահա կը թարգմանենք վկայութիւնն ստորև.

Թ. ՌԷՃԻՆԱԼՏ ՃՕՆԷՍԻ, Մ. Ր. Ս. Ս. Լ. Լ. Մ. Ք. Ս. Ր. Ճ. ԵՒ ԸՆԿ.

26, Լորն Րօտ և 24 Համիլթըն Սգուէյր

Գրինիչ, 2 սեպտեմբեր 1888

Պարոնայք.— Ի նկատ առնելով խարդախ մրցման մը հանած զանազան լուրերը, կը փափաքիմ յայտնապէս գրուցել ձեզ թէ որչափ գոհ եմ ձեր Մսի և Մալթի պատրաստութենէն. Քանի քանի անգամներ տեսած եմ սուր առողջարար ազդեցութիւնն այն հիւանդութեանց վրայ որոց համար պատուիրած եմ զայն, և ինչ ինչ պարագայից մէջ ձեռք բերած եմ հրաշալի արդիւնքներ զորս պարզ գինին (առանց մսոյ) չպիտի կրնար տալ։

Ընդունեցէք, և այլն և այլն — Թ. ՌԷՃԻՆԱԼՏ ՃՕՆԷՍ

Ի վերջոյ, մայրաքաղաքիս գլխաւոր բժիշկք ջերմապէս յանձնարարած են զայն։

Հարցնել ԳՕԼՄԷՆԻ ԳԻՆԻՆ Լիէպիկի մսի և Մալթի խառնուրդով, զգուշանալ կեղծերէն։

Դիմեցէք ստորագրելոյն, միակ գործակալ ի Թուրքիա Գոլիման և ընկերութեան գործարանին Ս. Ճորճ Նորուիչ և Լոնտոն։ ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլի Թրամուէյին թիւ 95 և 97, Ղալաթիա 80

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՌԱՍԼՈՒԹԵԱՆ, ԲՐՈՆԽԻՏԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բօուէլ կ'ստանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷԳԼԻ Թնդանօթակրին վրայ, ի Ռուէք, Սկովտիա.

«Սիրելի պարոն. Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգիլէր ինձ քնանալ և ցերեկները անցուներ, Վ. Ահմ. Նոա Քարլթնէն յանձնարարեց ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանն անիսոնի հատիկներով, և կրնամ հաւաստել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց.

(Ստր.) Վ. ԼԻՆՁԷԼ, Նէգլի թնդանօթակրէն.

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։— Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ՊՕՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիոն Բոլէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով

76 Մ. ԷՏՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական ընդհանուր Մթերանոց, Վոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյին, 95 և 97

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

THE MUTUAL ACCIDENT ASSOCIATION LIMITED

ԱՐԿԱԾԻ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մինչև այսօր վճարուած 100000 անգլ. ոսկի ամբողջ. ստորագրուած

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՄՈՒՐՀԱԿՔ

Տարեկան 4 ոսկւոյ տուրքով մը կ'ապահովէ 1000 ոսկի, Մահուան կամ Մշտատև և բացարձակ անկարողութեան պարագայի մէջ։

333 ոսկի, Մշտատև և մասնական անկարողութեան պարագայի մէջ։

Շաբաթական 6 ոսկի, առժամեայ անկարողութեան պարագայի մէջ, թէ՛ ամբողջովին և թէ՛ մասնական։

GLASGOW & LONDON ԿԼԱՍԿՕՈՒ ԷՆՏ ԼԸՆՏԸՆ

Դրամագլուխ 300,000 Անգլիական ոսկի

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալք ՀՕՑՄ ԼԸՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

(171) Պոլիս, Սուլթան Համամ, Ս[illegible] խան թիւ 13, 14, 18

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺԻՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթ գալսի ու սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐՇԷԼ 443

ՖԻՒՔՕԿԼԻՍԻՆ ԿՐԷՄԻ

ԾՈՎԱՅԻՆ ՏՈՒՆԿԵՐԷ ԲԱՂԿԱՑԵԱԼ ՕՇԱՐԱԿ

Մորիւ ձկան իւղին փոխան, ազդեցիկ դեղ մըն է այս Ֆիւքօկլիւին և այնչափ ախորժահամ է որքան մեղր նուշի։

Ֆիւքօկլին Կրէմին յաջողութեամբ կը գործածուի ՏՂԱՅՈՑ պարբերական հիւանդութեանց մէջ։ 444

ԼԸ ՊԷՌՏՐԻԷԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & Co. Ի ՓԱՐԻԶ և Դեղարանաց մէջ։

1242

CAPSULES

MATHEY-CAYLUS

Préparées par le DOCTEUR CLIN Prix Montyon

Les Capsules Mathey-Caylus à *Enveloppe mince de Gluten* ne fatiguent jamais l'estomac et sont recommandées par les Professeurs des Facultés de Médecine et les Médecins des Hôpitaux de Paris, Londres et New-York, pour la guérison des :
Ecoulements anciens ou récents, la **Gonorrhée**, la **Blennorrhagie**, la **Cystite du Col**, le **Catarrhe** et les **Maladies de la Vessie**, et des *organes génito-urinaires.*

Une instruction détaillée accompagne chaque Flacon.

Exiger les **Véritables Capsules Mathey-Caylus** de **CLIN & Cie**, de **PARIS**, *que l'on peut se procurer chez les Droguistes et Pharmaciens.*

VICHY

Վ Ի Շ Ի

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի հաստատութեան մէջ, որ Եւրոպիոյ նմանօրինակ լաւագոյն հաստատութեանց մին է, ամէն տեսակ լոգարան և տուշ կը գտնուի ստամոքի, լեարդի, փայծաղի, երիկամանց, աղեաց, միզապարկի, հոդացաւի հիւանդութեանց բուժման համար։

Ամէն օր՝ մայիս 15էն մինչև սեպտեմբեր 15՝ Թատրոն և նուագահանդէս ի Քազինօ. —Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ. —Ընթերցասրահ. —Տիկնանց վերապահեալ սրահ. —Խաղուց, խօսակցութեան և գնդակի սրահներ։

ԱՄԷՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԿԸ ՏԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվառ Մոնմարթր, 8, Փարիզ։ 269 10-10

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթոր Այէրի ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է պատուհաս և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմային կլիմայից վաստ ու ապականեալ օդօքէն, որուն օգտակարութիւնը և ապաքինիչ սաստ յատկութիւնը երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը ստոյգ վկայութեամբ։ Այս ֆիզիքական խանգարմանց յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անըմբռնելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց ասոնց անունները տրուած է. ջերմ և սարսուռ, թաքուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտը ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ ժահահոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիկներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղն կը լնէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնը և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգին համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերոց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 166

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1889 Յունիս 4 Կիւրակի օրէն սկսեալ մինչև յնոր տնօրինութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութիւնը

Ժ. Թ.

11 — Եէնիմ. Մեգաբ. Պեզիւք. Թարաբ. Եէնիք Պօյճ. Բ. Հիսար (Արնավուտգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 19
11 45 Բ. Ա. Գավագ Եէնիմ. Մեգ. Պեզիւք. Թարաբ. Եէնիք. Պօյաճքէօ. Բ. Հիսար (Արնավ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 32
12 15 Պեզ. Թարաբ. Պէյգօզ մինչև Գանտիլլի [Գանտիլ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ օրերը մինչև Իւսկիւտար] 17
12 45 Եէնիմ. Մեգ. Պեզ. Թարաբ. Պէյգօզ Բաղչաբ. Եէնիք. Ըմէն Միրկ. Բ. Հիսար Պեպեք [Պեպեքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ] 21
1 — Եէնիմ. Մեգաբ. Պեզիւք. Թարաբ. Եէնիք (Վաթորէն եկող շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ օրերը Ըմէն. Միրկէն Բ. Հիսար Պեպեք ևս) 18
2 — Բ. Ա. Գավագ Մեգաբ. Պեզիւք. Թարաբ. Պէյգօզ և Ասիական եզերքը գտնուած մինչև Գուզկ. բոլոր նաւամատոյցները և Գաւագ. (Ուրբաթ օրերը 1 45 ին Մեգաբպուրնուէն պիտի ելնէ) 28
2 45 Եէնիմ. Մեգ. Պեզ. Թարաբ. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար. Պեպեք (Արնավ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ օրերը Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. պիտի հանդիպի) 34
4 15 Եէնիմ. Մեգ. Պեզիւք. Թարաբ. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 18
5 45 Եէնիմ. Մեգ. Պեզ. Թարաբ. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 21
7 — Եէնիմ. Մեգաբ. Պեզիւք. Թարաբ. Պէյգօզ Բաղչա. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Բ. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթագ. Գուզ. Պեշիկ. Իւսկ. 25
8 15 Բ. Գավագ Եէնիմ. Մեգաբուրն. Պեզ. Թարաբ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պեպեք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիկ. 17
10 — Մեգաբ. Պեզ. Թարաբ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթագ. Պեշ. 33

Արնավուտգիւղէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 — Պեպեք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիկ. 33
11 5 Եէնիք. Ըմէն. Պօյճ. Բ. Հիսար Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիկ. 22
11 30 Պեպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 22
11 50 Բ. Հիսար Պեպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 6
12 30 Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիկ. 25
12 50 Բ. Հիսար Պեպեք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիկթաշ 33
1 30 Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիկ. 23
2 10 Պեպեք Արվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. Գաւ. 22
3 — Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 6
3 45 Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիկ. Գաւ. (Ուրբաթ օրերը Գաւ. չի հանդիպիր) 23
4 30 Պեպեք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիկ. 33
10 50 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 6
11 20 Պեպեքէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուրբ.) 25

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւ

11 — Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պեշիկ. 28
11 20 Պէյգօզ Բաղչաբ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
11 55 Պեպեք Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիկթաշ 34
12 35 Պէյգօզ Բաղչաբ. Չուպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ [Գանտիլ. պիտի հղրդ. Ուրբաթ օրերը Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար] 17
1 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Իւսկ. (Բացի ուրբաթէ) 19
2 10 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզկ. (Բացի ուրբաթէ) 32
2 45 Պէյգ. Բաղչաբ. Չուպուգ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Գաւ. (Ուրբաթ օրերը 1 45ին Մեգաբպուրնուէն) 28
4 — Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. 17
4 15 Պէյգ. Բաղչ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պեշիկ. (Ուրբաթ օրերը ժամ 4 Մեգ. էն ելնելով Պեզիւք. Թարաբիա ևս) 19
6 45 Միրկ. Բ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պեշիկ. Իւսկ. 6
9 15 Պեզիւք. Թարաբ. Պէյգօզ Բաղչ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպէյ Գուզկ. Իւսկ. 28
9 30 Գանտիլլիէ ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22
10 20 Գանտիլլի Չէնկէլքէօյ 23
11 — Գուզկունճուգէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 — Պեշիկ. Օրթ. Գուրչ. Արնավ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարաբ. Պեզ. Մեգաբ. Բ. և Ա. Գավագ (Ուրբաթ օրերը Մեգաբ. Պէյգօզ ևս) 28
1 — Պեշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. Բ. Հիսար Պօյճ. Եէնիք. Թարաբ. Պեզ. Մեգ. Եէնիմ. 34
2 — Գաւաթ. Իւսկ. Պեշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաղչ. Պէյգ. Թարաբ. Պեզ. Մեգ. Եէնիմահալլէ 25
2 30 Պեշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպեք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պեզ. Մեգ. Եէնիմահալլէ 18
3 15 Պեշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնվ. Պեպեք 33
4 — Պեշիկ. Օրթ. Արնվ. Պեպեք Բ. Հիսար Պօյճ. Եէնիք. Թարաբ. Պեզ. Մեգար. Եէնիմ. 21
5 — Իւսկ. Պեշիկ. Գուզկ. Օրթագ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլ. Միրկ. 6
6 — Գաւաթ. Պեշիկ. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպեք. Բ. Հիսար Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարաբ. Պեզ. Մեգր. Եէնիմ. և Գավագներ 17
7 — Պեշիկ. Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտիլ Ա. և Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարաբ. Պեզիւք. 28
8 30 Պեշիկ. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարաբ. Մեգար. Պեզ. 33
9 15 Պեշիկ. Օրթ. Գուրչ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպգ. Բաղչաճ. Պէյգ. Թարաբ. Պեզ. Մեգաբ. Եէնիմ. Ուրբաթ օրերը մինչև Մեգաբ. 21
10 — Եէնիք. Թարաբ. Պեզիւք. Մեգաբ. Եէնիմ. [Բացի ուրբաթէ] 18
10 30 Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. Թարաբ. Պեզիւքտէրէ. Մեգար. Եէնիմ. [Ուրբաթները Օրթագ. ևս] 32
11 10 Եէնիք. Թարաբ. Պեզ. Մեգ. Եէնիմ. [Ուրբաթները Արնավ. Բ. Հիսար] 17
11 35 Պեպեք Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 10 Ուղղակի Բ. Հիսար 33
1 — Ուղղակի Արնավուտ գիւղ 23
1 30 Ուղղակի Պեպեք 22
3 10 Ուղղակի Պեպեք (Բացի ուրբաթէ) 23
9 55 Պեշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Բ. Հիսար (Վաթորէն եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 6
10 35 Պեշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպեք (Բացի ուրբաթ օրը ժամ 10. 15 ին) 25
11 20 Գաւ. Պեշիկ. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեպեք Բ. Հիսար. Պօյաճքէօ. 28
11 40 Պեշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպեք [Բացի ուրբաթէ] 6
12 — Պեշիկ. Օրթ. Գուր. Արնվ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 40 Ուղղակի Գանտիլլի [Բացի ուրբաթէ] 19
1 35 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 32
1 15 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վան. Արնվ. 6
2 35 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բաղչ. Պէյգ. (Ուրբաթ օրերը ժ. 2ին Թարաբ. Պեզիւք. Մեգաբր.) 19
3 20 Ուղղակի Գանտիլլի 32
8 35 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլ. (Վաթորէն եկող շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ) 22
9 25 Պեշիկթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաղչաբ. Պէյգ. Թարաբ. Մեգաբր. Գավագներ 19
10 40 Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 22
10 45 Գաւ. Պեշիկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէյգէք (Ուրբաթ օրերը Իւսկ. (Գանտ. Վաթորի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 34
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաղչ. Պէյգօզ (Ուրբ. օրերը 11 25) 23
11 45 Գաւթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 33

Ուրբաթ օրերը կամուրջէն ժամ 3 30ին շոգենաւ մ'ելնելով Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէրպ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպգ. Բաղչաբ. Պէյգօզ Թարաբ. Պեզիւք. Մեգաբր.

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 10 45ին Մեգաբպուրնուէն շոգենաւ մ'ելնելով Պեզիւք. Թարաբ. Պէյգօզ Բաղչաբ. Չուպգ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ Պէյլէրպ. Գուզկունճուք Իւսկ. հանդիպելով կամուրջ.

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11ին Մեգաբպուրնուէն շոգենաւ մ'ելնելով Պեզիւք. Թարաբ. Պէյգօզ Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթ. Պեշիկթաշ հանդիպելով կամուրջ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	— —	11 20	— —
11 30	6 15 Պեշիկ	12 —	6 15
12 — Պեշիկ.	7 5	12 20	7 5
12 30	8 5 Վ. ոսփ.	12 50 Պեշիկ	8 15
1 —	8 20 Պեշիկ	1 15 Վ. ոսփ	9 5
1 30	9 —	2 —	9 50
2 — Վ. ոսփ.	9 30	2 — Վ. ոսփ	10 10 Պեշիկ
2 30	10 — Ֆէրպ.	2 15	10 30 Ֆէրպ
3 —	10 20 Պեշիկ	2 35 Վ. ոսփ.	10 40 Գզ.
3 15 Ֆէրպ.	10 50	3 — Պեշիկ	11 —
3 45 Պեշիկ.	11 — Գուզկ.	3 45 Ֆէրպօթ	11 20 Ֆէրպ.
4 35 Վ. ոսփ.	11 10 Ֆէրպ.	4 15	11 20
4 45 Ֆէրպ	11 20	5 — Վ. ոսփ.	11 50
5 30	11 40	5 15 Ֆէրպօթ	11 55 Գզ*
— —	12 5	5 35 Պեշիկ.	12 5
— —	— —	— —	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 —	6 15 Պեշիկ	11 20	— —
11 45	7 5	12 10	6 15
12 30 Պեշիկ	8 — **	12 40 Պեշիկ	7 5
1 15	8 20 Պեշիկ	1 15	8 15 ***
2 —	9 —	2 — Վ. ոսփ.	9 5
2 45	9 30	2 10	9 45
3 15 Ֆէրպօթ	10 — Ֆէրպ.	2 45	10 10 Պեշիկ
3 20	10 10 Պեշիկ	3 — Պեշիկ	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	3 45 Ֆէրպօթ	10 40
4 — Պեշիկ.	11 10	4 30	11 20
4 35 Վ. ոսփոր	11 10 Ֆէրպ.	5 — Վ. ոսփ.	11 20 Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպօթ	11 40	5 15 Ֆէրպօթ	11 40
5 25	12 5	5 35 Պեշիկ.	12 5

* Այս երթեւեկութիւն Հրեից տօներուն, և շաբաթ օրերը Գուզկ. չպիտի հանդիպի։

** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԵԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 » »
10 40 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 25 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
1 20 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30 ին)

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԵԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ (Եէնի գիւղի շոգենաւուն հետ կը հաղորդակցի)
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

*** Միայն կիրակի օրերը Պեշիկթաշ.

» Այս երթեւեկութիւն կիրակի օրերը ժամ 6ին։

Ծան. — [illegible] 181

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ